

Helsinki info

Numero 6 2.12.2007

Julkisen tiedote

Sarvipääpukki kuului entisajan jouluihin.

Kerrostalo on mainio asumismuoto.

Daggdroppar som rör på sig i arla stund.

Unelmakoti kerrostalossa

Kaupunkimainen asumismuoto, kaikille tuttu kerrostalo, on kokemassa renessanssin. On jo aikakin. Kaikki kunnia idyllisille omakotitaloalueille, mutta Helsingin asutokannasta noin 85 prosenttia on kerrostaloissa ja pääkaupunki tulee aina olemaan kerrostalovaltainen.

Kaupunki on havahtunut tosiasiaan, että samalla kun ihmisten asumista ja elinympäristöä koskevat tarpeet ja vaatimukset ovat kokeneet monia muutoksia, kerrostalojen kehitys on polkenut paikoillaan. Uudisrakentamisen lisäksi myös vanhojen kerrostalojen korjaamiseen ja muunteluun kaivataan tuoreita, tämänpäiväisiä ideoita.

Pari vuotta sitten Helsingissä käynnistynyt kerrostalojen kehittämishanke haluaa luoda edellytyksiä yksilöllisemmälle ja monimuotoisemmalle kerrostalorakentamiselle (ks. s. 14–15). Hankkeessa ovat mukana kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, rakennusvalvontavirasto, talous- ja suunnittelukeskus sekä asuntotuotantotoimisto.

Uudenlaisia ratkaisuja löytyy jo muun muassa Arabianrannasta ja tulevalta Pasilan konepaja-alueelta. Talojen persoonalliset piirteet luovat alueille omintakeista tunnelmaa ja asuntoja voi muokata yksilöllisten mieltymysten mukaan. Arabianrannan ns. uusloftit edustavat Suomessa uutta asuntotyypä, jossa asukas ostaa avointa raakatilaa, ikään kuin ”tontin” kerrostalossa, ja viimeistelee sen itse.

Kerrostalossa voi olla rivitaloa alakerrassa, kaksikerroksisia asuntoja ja kasvihuoneita katolla. Tilavat terassit ja parvekkeet luovat viihtyisyyttä, samoin riittävä asumisväljyys ja mahdollisuus muunnella asuntoa elämäntilanteiden vaihtuessa. Kerrostaloasukkaat tarvitsevat myös reiluja varastotiloja ja monikäyttöisiä piha-alueita, jotka palvelevat kaikkia ikäryhmiä.

Vaikka julkisuudessa sitkeästi elää käsitys omakotitalosta suomalaisten valtaenemmistön asumisen unelmana, Tilastokeskuksen raportti Suomalaisen asumistavoitteet ja mahdollisuudet (2007) kertoo toista. Maaseutu-Suomen asukkaista tosin jopa 60 prosenttia haikailee omakotitalon perään, mutta helsinkiläisistä omakotitaloa pitää tavoiteasuntonaan 29 prosenttia ja pääkaupunkiseudun asukkaista 39 prosenttia. Paljon on siis heitäkin, joiden haaveet kohdistuvat kerros- tai rivitaloon. Samasta viime keväänä julkaistusta tutkimuksesta selviää sekin, että suurituloiset ja koulutetuimmat tavoittelevat omakotitaloa harvemmin kuin muut.

Iso omakotitalo vielä isommalla pihalla on usein keskiluokkaisen lapsiperheen haaveena. Talouneimat toteutuvat edullisimmin pääkaupunkiseudun reuna-alueilla, jotka sijaitsevat kaukana kaupoista, kouluista ja sukulaisista. Jäävätkö vanhemmat tällaiselle alueelle, kun lapset ovat lähteneet kotoa? Miten teini-ikäiset siellä viihtyvät?

Kerrostaloasukkaissa on paljon niitä, jotka arvostavat palvelujen, työpaikkojen ja kanssaihminen läheisyyttä, toimivia joukkoliikenneyhteyksiä ja elävää kaupunkikulttuuria monipuolisine harrastusmahdollisuuksineen. Talven tullen kerrostaloasukas siunaa lumityöt hoitavaa huoltoyhtiötä ja matkoille lähtiessään hän on huomattavasti omakotitaloasukasta vähemmän huolissaan murtovarkaista.

Helsinki on oikealla tiellä panostaessaan erilaisten vaihtoehtoisten asumisratkaisujen ja myös perinteisen kerrostaloasumisen monimuotoisuuden kehittämiseen.

Rita Ekelund

Hyvä Suomi

Suomi on viime aikoina menestynyt monissa kansainvälisissä vertailuissa. Viimeksi maailmantalouden foorumin, World Economic Forumin kilpailukykyvertailussa Suomi sijoittui kuudennelle sijalle.

Kärjessä on USA, toisena Sveitsi, sitten Tanska, Ruotsi, Saksa ja Suomi. Vertailun lähtökohta on ”innovaatiovetoisuus” taloudessa, koska se WEF:n luokittelun mukaan kuvaa kehityksen korkeinta vaihetta.

Suomessa arvioidaan olevan maailman paras institutionaalinen ympäristö. Erityisesti turvallisuus, korruption puuttuminen ja julkisten laitosten luotettavuus antavat meille pisteitä. Myös peruskoulutuksen laatu ja korkeampi koulutus luokitellaan maailman parhaimpiin kuuluviksi. Emmekä jää jälkeen myöskään innovatiivisuudessa tai talouden vakaudessa.

Tällaisia raportteja on ilo lukea. Mutta harvoin niiden pohjalta ”hehkuellaan” tai pohditaan, mitä kaikkea menestyksemme taustalla on. Olemmeko ehkä jääneet Maamme-laulun sanojen ”on maamme köyhä, siksi jää” vangeiksi emmekä oikein usko, että kuulumme maailman vauraimpiin ja kehittyneimpiin maihin?

Mukava poikkeus on Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi tuotettu teos Läpimurtoja. Siinä kuvataan suomalaisia menestystarinoita ja haastatellaan 90 henkilöä, jotka osaltaan ovat olleet luomassa suomalaista menestystä. Kirjan viesti on, ettei läpimurron tekemiseen vaadita mitään yli-inhimillistä, vaan asennetta.

Jos yksilöiden sijasta valitsimme Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden 2017 kymmenen instituutiota, joilla on ollut merkitystä Suomen itsenäisyyden ja menestyksen luomisessa, uskon, että niiden joukossa olisivat yleiset kirjastot.

Kansalaisten suhtautumisesta yleisiin kirjastoihin kertoo ehkä parhaiten se, että suomalaiset ovat maailman ahkerimpia kirjastonkäyttäjiä. Yleisten kirjastojen merkitys ei vähene tulevaisuudessakaan, mutta tuttujen ja arvostettujen palvelujen rinnalle on luotava uusia toimintatapoja.

Huomispäivän kirjastokonseptin luominen on innostava ja mielenkiintoinen haaste meille kaikille. Konkreettisen tavoitteena voisi olla Helsingin keskustaan itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaan valmistuva uuden ajan kirjasto, joka sekä sijainnillaan että toiminnallaan tulee lähelle kaikenikäisiä ihmisiä ja heidän moninaisia sivistyksen ja virkistymisen tarpeitaan.

Maija Berndtson
Kirjastotoimen johtaja
Helsingin kaupunginkirjasto

Kuva Patrik Lindström

Sisälllys

Päätoimittajalta	2
Näkövinkkelit	2
Caisa antaa mallia	4
Koristeet loivat tunnelman	5
Veikeitä kuvia vessoissa	6
Jääpuisto kutsuu luistelemaan	7
Maanomistajan puhevallan käyttäjä	8
Leijonan uusi elämä	9
Pienillä teoilla paljon iloa	10–11
Sarvipääpukeista rantajouluhin	12–13
Kerrostalo on enemmän kuin 2h + kk	14–15
Nyt menoksi!	16–18
Daggräscha "gubbar" gympar gärnä	19
Ljus sång i jultid	20
Stimmig stämning på Sandels	21
Pikkujoulu – snädi joulu vai?	22
Lukijakilpailu	23
Helsinki on Euroopan helmi	24

Helsinki info

Numero 6 • 2.12.2007 • 31. vuosikerta

Julkaisija   Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihde)
faksi 310 36585

Päätoimittaja   Rita Ekelund
Toimitussihteeri   Leena Seitola
Toimittaja   Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut   Nina Weckström
Ulkoasu   Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva   Jukka Uotila

Kirjapaino   Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä   296 034 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat   Itella
puhelin 020 451 5382,
020 451 5658
faksi 020 451 5221

Lehti ilmestyy myös internetversiona
osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info.

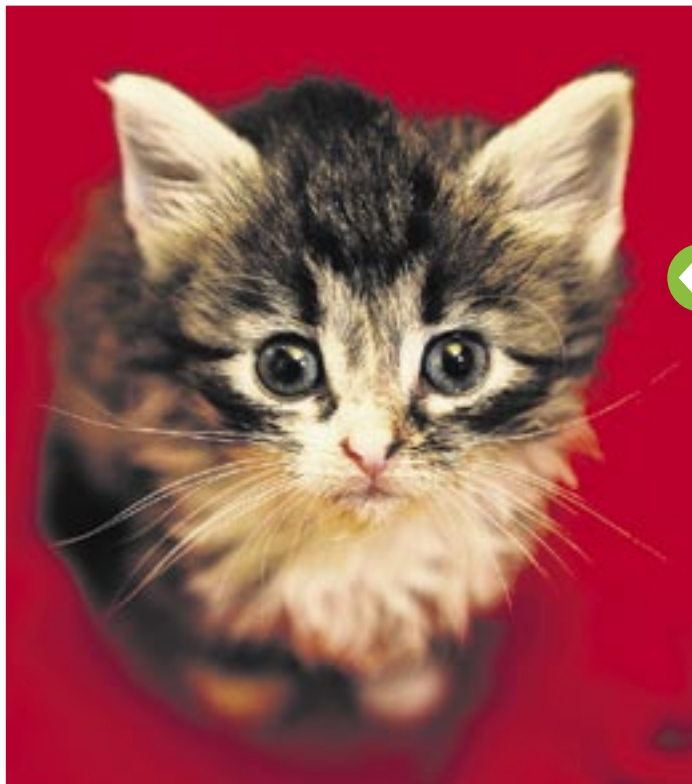
Seuraava Helsinki-info ilmestyy
helmikuussa 2008.

Kannen kuva: Sederholmin talon näyttelyssä olevaa sarvipääpukkaa esittelee kaupunginmuseon tutkija Jere Jäppinen.

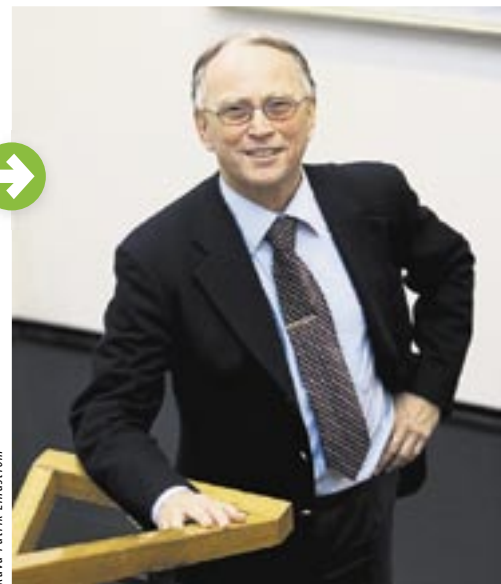
Tässä lehdessä

Maat ja mannut

8-9 Helsingillä on valtava maaomaisuus. Kaupungin maata ja rakennuskantaa hallinnoi kiinteistövirasto, jonka johtoon astui joulukuun alussa viraston tonttiosaston aiempi päällikkö **Mikael Nordqvist**.

Kuva Sarri Kukkonen

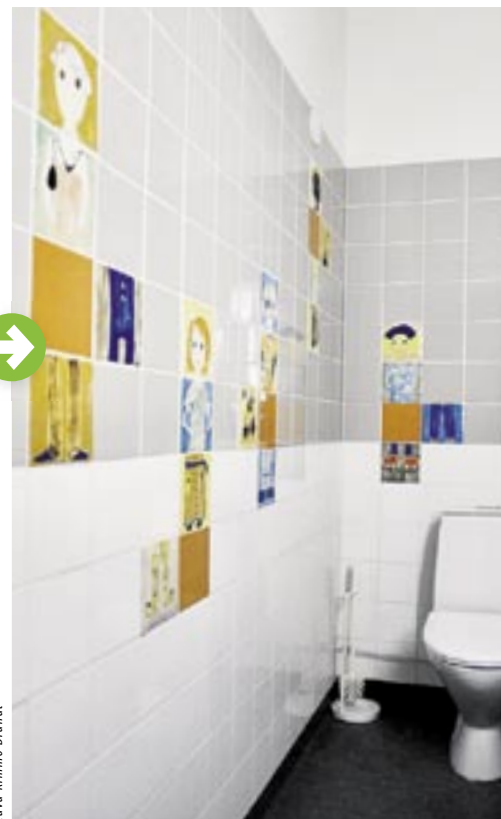

Kuva Patrik Lindström

Autetaan eläimiäkin

10-11 Itselle tarpeettomat vaatteet voivat tuoda iloa muille, ja petivaatteet eläimille, joten ne kannattaa lahjoittaa eteenpäin. Esimerkiksi Helsingin eläinsuojeluyhdistys ja Yliopistollinen eläinsairaala vastaanottavat tyynyjä ja vilttejä.

Kuva Kimmo Brandt

Taidetta vessoihin

6 Annantalon wc-tilat on uudistettu. Remontissa käytettiin muun muassa nuorten keramiikkaryhmissä toteutettuja kaakeleita.

Vipinää virastokortteihin

9 Keskustan vanhoihin kauppiastaloihin etsitään uuden ajan yrittäjiä ja kauniit sisäpihat avataan kaupunkilaisten käyttöön, kertoo Helsingin Leijona-yhtiön toimitusjohtaja **Kari Tohmo**.

Lainattua

Mäyräkoiran kuoret, pizzalaatikat ja muut isot pakkaukset ovat kaikkein hankalimpia roskia. Kyllä roskiksia on periaatteessa tarpeeksi, jos niitä vain haluaa käyttää. Monissa muissa maissa roskiksia on paljon vähemmän, koska katsotaan, että ne rumentavat puistoja. Siellä on opittu viemään omat roskat kodin roska-astiaan.”
Rakennusviraston projektipäällikkö Elina Nummi alias Täti Vihreä Helsingin Henki -lehdessä 5/2007.

• Hyvä kasvaa Helsingissä -liike kampanjoi tänä vuonna etenkin julkisten paikkojen roskaamista vastaan ja muistuttaa, että mitä roskaamisen vähentämisen vastuutahoin tulee itse kukin voi katsoa peiliin.

Helsingissä useiden talojen katutasot ovat passiivisia, mykkiä tai pahimmassa tapauksessa täysin umpinaisia. Ilman näyteikkunoita jalkakäytävä on pelkkä liikenneväylä. Yksi tärkeimmistä elävän kaupunkitilan ominaisuuksista on rakennusten katutaso kerrosten aktiivisuus ja niiden luonteva liittyminen katuun. Mitä enemmän suuria liiketilöiden näyteikkunoita ja varsinkin sisältä ulos laajenevia kahviloita ja ravintoloita, sitä elävämpi kaupunkitila.”

Arkkitehti Juha Ilonen teoksessaan Olohuone Helsinki – 31 vuotta kaupunkitilaa ydinkeskustaan.

• www.kolumbus.fi/juha.ilonen

Caixa antaa mallia

Kulttuuriasiakeskuksesta pitkään työskennellyt **Ahmed Akar** on asunut Suomessa kahdeksantoista vuotta. Vuoden työjakson kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan johtajana hän aloitti viime elokuussa.

Akarin kotikaupunki on pohjoisafrikkalainen Tunis, josta hän lähti opiskelemaan kielitieteitä Ranskaan. Pariisissa hän tapasi tulevan vaimonsa.

”Kun tulimme suomalaisen vaimoni kanssa Pariisiin Helsinkiin, täällä ei ollut paljon maahanmuuttajia. Nyt lukumäärä on suurempi. Yhdeksän prosenttia helsinkiläisistä on muualta tulleita.”

Maahanmuuttopolitiikka on siten Suomessa hyvin nuorta: parissakymmenessä vuodessa asenteet ja tunteet eivät ehdi muuttua täysin.

”Avoin rasismi kaduilla tai ostoskeskuksissa on ehkä vähentynyt, mutta sitä on edelleen ja se on osittain siirtynyt verkkoon esimerkiksi ääriliikkeiden sivustoille”,

sanoo Akar. ”Rasismi ei ole hyväksyttävää missään muodossa. Syrjinnän aiheeksi ei kelpaa ikä, sukupuoli, ihonväri tai kansalaisuus.”

Taloudelliset suhdanteet ovat viime aikoina muuttuneet siten, että päättäjät ja yritykset ovat alkaneet osoittaa kiinnostusta maahanmuuttajiin tulevana työvoimana. Akar arvioi, että maahanmuuttajien ehtoja kannattaisi tarkastella jo ennalta kunnolla.

”Onko meillä Suomessa esimerkiksi riittävän hyvä ympäristö, jossa tulevien työntekijöiden perheetkin viihtyvät? Onko meillä tarpeeksi ilmaista kielikoulutusta? Caisassakin järjestettävään suomen kielen koulutukseen on aina hakijoita enemmän kuin aloituspaikkoja. Saavatko maahanmuuttajat työtä?”

Kaupunki työllistää hänen mielestään nykyisin maahanmuuttajia kohtuullisesti. Samaa ei aina voi sanoa esimerkiksi valtionhallinnosta tai kaikista yksityisyrittäis-

tä. Akar kertoo, että on tarvittu niin sanottuja hyviä käytäntöjä maahanmuuttajien palkkaamisen edistämiseen. Se tarkoittaa, että joihinkin yrityksiin on palkattu muuta kuin Suomen alkuperäisväestöä ja huomattu, että se tekee työnsä hyvin. Siten maahanmuuttajien työllistyminen on alkanut hiljalleen sujua muuallakin.

Keskustan Fennia-korttelissa sijaitsevan kulttuurikeskus Caisan hän haluaisi olevan mallityöpaikka, jossa ihmiset työskentelevät monikulttuurisessa ympäristössä.

”Johtajana yritän vaikuttaa siihen, että kulttuurikeskus työpaikkana vastaisi sitä hyvää kuvaa, joka meillä jo ennestään on. Pyrin myös toimimaan niin, että ihmiset viihtyisivät työssään, sillä he ovat paikan pääoma. Voimme olla monikulttuurinen malli. Caisassa työskentelee kaikenikäisiä sekä kantaväestöön kuuluvia että maahanmuuttajia, naisia ja miehiä rinnakkain.”

11 vuotta sitten, kun keskus aloitti, tilat ja toiminta olivat pienimuotoisia. Nyt keskuksella on yli 700 tapahtumaa vuodessa, yhteensä 3 näyttelytilaa ja kohta pieneksi käyvä juhlasali. Hallinnollisesti Caixa on kaupungin kulttuuriasiakeskusten alainen, vaikka toiminnassa on mukana muitakin virastoja.

”Kaikki työsuhteet olivat alussa määräaikaista. Minä olen työskennellyt muun muassa tiedottajana ja kulttuurituottajana. Alkuaikoina halusimme tehdä Caisasta kaikkien yhteisen olohuoneen tai kohtaamispaikan. Mielestäni onnistuimme siinä, ja toivottavasti olemme edelleen helposti lähestyttäviä.”

Tänään Caisassa voi pistäytyä esimerkiksi mielenkiintoisessa kurdikahvilassa tai tulla katsomaan valokuva näyttelyä Pekingistä.

”Olemme vieläkin maahanmuuttajien kansainvälinen olohuone, josta saa samalla neuvoja ja pääsee alkuun Suomen oloihin tutustumisessa.”

Aija Pouru

• Kulttuurikeskus Caixa löytyy Fenniakorttelin sisäpihalta osoitteesta Mikonkatu 17 C/Vuorikatu 14.

”Caixa on kasvanut pienestä yhteisestä olohuoneesta nykyiseksi toimintakeskukseksi, jota on toivottavasti edelleen helppo lähestyä”, sanoo kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan johtaja Ahmed Akar.

Oranssin käärmeen lumoaja

Oranssi käärme tuo minut sinun luo”, laulaa Laamarodeo kitaran ja melodikan säestyksellä. Laulaja matkustaa kuvitteellisesti metrossa, joten välillä ilmoille kajahtavat asemakuulutukset, ovet sulkeutuvat ja metro jatkaa matkaansa – luikerrellen kuin oranssi käärme.

Kappale voitti metron 25-vuotisjuhlien kunniaksi järjestetyn musiikkikilpailun, jonka toteuttivat kaupungin liikennelaitos ja nuorten media-areena Free Your Mind. Kappaleista parhaat julkaistaan lähiaikoina levyllä, mutta niitä on ollut jo kuuluttavissa Free Your Mindin nettisivuilla.

Laamarodeo paljastuu yhden miehen bändiksi, 24-vuotiaaksi kalliolaiseksi **Toni Sinkkoseksi**. Nuori mies on soittanut useita instrumentteja lapsesta saakka ja äänittänyt vuosien ajan kappaleita kotistudio-ohjelmallaan. Nykyisin Sinkkonen myös soittaa The What So Evers -bändissä alkuperäisintä instrumenttiaan bassoa.

”Laamarodeo on minulle henkireikä, jolla pääsen fiilistelemään ja päästelemään höyryjä. Biisit ovat aika erilaisia, mutta niitä yhdistää tietty rauhallisuus. Siitä nimikin sai alkunsa. Ex-tyttöystävä nimitti minua laamaksi kun olin kuulemma hidas ja laiska. Ajattelin, että tämä musakin taitaa olla niin rauhallista, että sen kyydistä on vaara tipahtaa pois eli se on kunnon laamarodeota.”

Sinkkonen on tehnyt voittoa kappaleensa ”Oranssi käärme” alusta loppuun itse. Hän kertoo tavoitelleensa

leppoisaa matkustustunnelmaa ja satumaista äänimaisemaa, koska arveli muiden kilpailijoiden tekevän konemusaa ja räppiä. Kilpailuun osallistui 20 artistia tai bändiä.

”On hyvä, että tuollaisia kilpailuja järjestetään, koska ne antavat nimeä nuorille tekijöille. Voitto oli mukava yllätys. Palkinnoksi saadut vuoden ilmaiset HKL:n matkat tulivat opiskelijalle tarpeeseen”, Sinkkonen kertoo.

Laamarodeo saattaa kahmia vielä kansainvälistäkin julkisuutta, mikäli piskuisen maan erikoinen kieli tai muut asiat eivät vie maata laaman jalkojen alta.

”Minulla on Laamarodeon pääsivut netissä MySpacesa. Amerikkalainen bändi oli kuunnellut musaani ja otti yhteyttä, koska halusi tehdä yhdestä biisistäni coverin. Annoin luvan, mutta hanke kaatui, koska laulaja ei yrityksistään huolimatta pystynytään laulamaan suomeksi.”

Sinkkonen itse taitaa Turun murteenkin, sillä hän muutti kotikonnuiltaan pääkaupunkiin opiskelemaan pari vuotta sitten.

”Opiskelu oli hyvä tekosyy päästä pois ahtaaksi käyneestä Turusta. Luen restonomiksi Haaga-instituutissa. Olen aiemmin valmistunut kokiksi. Ehkä joskus vielä opiskelen musiikkiteknologiaakin, mutta koen, ettei näistä nykyisistäkään opinnoista ole haittaa. Kai rakkaus ruokaan periytyy kotoa. Perheelleni oli tärkeää kokoontua syömään yhdessä. Äiti on kova kokkaamaan, ja minä olen

”Se syntyi yhtenä sateisena päivänä”, kertoo Toni Sinkkonen alias Laamarodeo voittoa kappaleestaan.

kuulemma jo 6-vuotiaana ilmoittanut, että minusta tulee kokki”, Sinkkonen nauraa.

Isältään Sinkkonen on perinyt levynkeräilyn. Vielä hän ei yllä samoihin tuhatlukuihin, mutta satoihin asti kyllä.

”Meillä oli aina jokin levy soimassa, joten kai se musiikkiinnostus alkoi huomaamatta jo skidinä”, Sinkkonen arvelee.

Tiina Kotka

Tuotepäällikkö Helena Friman on viihtynyt Westeen kimallelevassa koristemaailmassa jo viisitoista vuotta.

Koristeet loihtivat tunnelman

KA. Westeen joulukoristetehdas on sijainnut Pukinmäessä vuodesta 1926 lähtien. Pienen tehtaan alku oli vaatimaton, mutta nykyisin perheyrittys on Euroopan johtavia ja vanhimpia joulukoristeiden valmistajia ja ainoa laatuaan Pohjoismaissa. Yksinomaan Pukinmäen tehdas työllistää noin 100 työntekijää.

Westeen myyntinäyttely avaa oven sisustajan keitaaseen. Väreittäin lajitellut koristeet kimaltavat kilpaa ikkunasta kurkistavien auringonsäteiden kanssa. Väri- ja tuotevalikoimaa riittää todennäköisesti jokaiseen makuun, ja mielessä alkavatkin välittömästi pyöriä kuvat kodin uudistetusta ilmeestä. Tämän vuoden koristeiden trendiväreinä ovat musta ja valkoinen. Hopealla kirjaillut mustat pallot, kellot ja hennot filigraanikoristeet tuovat arvokkuutta entisten värikkäämpien joulukoristeiden joukkoon.

”Seuraamme tarkkaan muoti- ja sisustusmaailman muutoksia. Sieltä ja luonnosta tulevat trendit niin väreihin kuin mallistoonkin”, kertoo tuotepäällikkö **Helena Friman**.

Joulukoristetehtaassa kiireisintä aikaa eletään keväästä syksyyn. Uusia malleja ja värejä suunnitellaan vuodeksi kerrallaan.

”Helmikuun paikkeilla tiedetään suurin piirtein mitä seuraavaa sesonkia varten on tehtävä ja uusien tuotteiden monivaiheinen valmistus käynnistyy silloin. Jo paljon ennen sitä on raaka-aineet sävy-

tetty toisiinsa sopiviksi”, kuvailee Helena Friman.

Westeellä panostetaan hyviin raaka-aineisiin ja välineisiin, jotka takaavat saumattomat lasinomaiset tuotteet.

Tehtaalla kiinnitetään paljon huomiota suunnitteluun. Se pohjautuu muodin seuraamisen ohella tavoitteelliseen ideointiin, mutta joskus uudet tuotteet lähtevät liikkeelle myös pienistä ahaa-elämyksistä. Useissa työvaiheissa korostuu käsin tehty työ.

Tehtaan alkuperäisestä tuotannosta on edelleen jäljellä muun muassa latvätähti ja useissa väreissä saatava lametta sekä erilaiset punokset. Ne ovat yhä suosittuotteita. Materiaali on esimerkiksi punosten osalta vaihtunut hopeoidusta langasta muovifolioon, ja mallistot ovat monipuolistuneet. Jopa hyvin suomalainen kuusenkoriste, latvätähti, on saanut uuden ilmeen.

Tehtaan tuotannosta noin 80 prosenttia menee vientiin. Suurin osa tuotteista rahdataan Eurooppaan. Eniten koristeita toimitetaan Ranskaan ja Britanniaan. Lisäksi niitä ostetaan paljon myös Venäjälle.

”Merkittävää vientiä on kauemmaksiin, kuten Japaniin ja Nigeriaan. Meillä on useita vuosia kestänyt kontakti Nigeriaan ja sinne lähetetään tavaraa konteittain”, kertoo Helena Friman.

Westeellä on myös maahantuontia, josta osan muodostavat joulukoris-

teet. Valikoimaan kuuluu muun muassa koristekeramiikkaa, jouluvaloja, lyhtyjä, kynttelikköjä sekä tonttu- ja pukkiasuja. Yksinomaan joulukoristeilla ei tehdas kuitenkaan elä.

”Vaikka joulu teettääkin tehtaalla töitä ympärivuotisesti, rahaa siitä tulee vain kerran vuodessa”, toteaa Friman.

Sisustustarvikkeiden maahantuonti takaa ympärivuotiset tulot. Laajaan tuontivalikoimaan kuuluu myös leluja ja pääsiäiseen liittyviä koristeita.

Yhtiön pitkään historiaan on mahdunut monenlaisia vaihteita. Esimerkiksi sotavuosina 1939–1944 tehtaan kutomossa tehtiin kunniamerkit ja kalunauhoja puolustusvoimille. Joulukuusenkoristeiden valmistus jouduttiin lopettamaan säännöstelyn takia. Se jatkui vielä sodan päätyttyäkin, mutta vientikauppaa varten oli mahdollista ostaa raaka-aineita. Keväällä 1946 perustettiin Hankoon tytäryhtiö Koristevienti Oy, josta lähtivät ensimmäiset joulukoristeet Ruotsin markkinoille.

Pukinmäen tehtaan lisäksi Westeellä on edelleen tuotantotiloja myös Veikkolassa ja Hangossa.

Vaikka tehtaalla mietitäänkin jo seuraavan joulun markkinoita, niiden trendeistä ei vielä puhuta.

”Joulu on salaisuksien aikaa, joten mekin paljastamme uudet ideat vasta ensi vuoden puolella”, sanoo Helena Friman salaperäisesti.

Leena Seitola

LyhytInfo

Perinteistä joulukorttelua

Lastenmuseossa Tuomarinkylän kartanolla järjestetään jälleen 19.12. asti keskiviikkoisin klo 14–15.30 joulukurssi, joka on tarkoitettu 7–10-vuotiaille.

Kurssilla askarrellaan koristeita, kortteja ja lahjoja, leikitään ja tutustutaan jouluperinteisiin. Kurssille ei tarvitse ilmoittautua, ja se on ilmainen. Mukaan voi tulla myös vain kerraksi tai pariiksi.

• Lastenmuseo Tuomarinkylän kartano, p. (09) 310 71568. Auki ke–su klo 11–17. Pääsymaksu 4/2 euroa, alle 18-vuotiaille ilmainen. Torstaisin on kaikille vapaa pääsy. Lastenmuseoon pääsee bussilla 64 Rautatienortilta.

Joulutapojen historiaa luukku luukulta

Helsingin kaupunginmuseo julkaisi viime vuonna ensi kertaa historiallisen joulukalenterin, josta tuli myyntimenestys.

Joulukalenteri johdattaa myös tänä vuonna tuttujen jouluperinteiden juurille. Jokaisesta luukusta löytyy kuva ja lyhyt kuvaus suomeksi ja ruotsiksi jonkin joulutavan taustasta. Jouluaattona voi avata koko kalenterin ja löytää värikkään nykyjoulun.

Tarina helsinkiläisjouluun vaiheista alkaa vuodesta 1757. Joulu oli tuolloin kovin erilainen kuin nyt: ei tunnettu joulukortteja, joulukuusia eikä joulukatuja. Piparkakut olivat harvojen herkkua, mutta lipeäkala söivät kaikki. Pimeillä ja lumisilla kaduilla hiippaili riekkaita joulupukkeja, jotka näyttivät pukeilta eivätkä jakaneet lahjoja vaan kerjäsivät ruokaa ja juomaa.

Historiallisen joulukalenterin ovat laatineet Helsingin kaupunginmuseon tutkijat Jere Jäppinen, Anna Finnilä ja Jaana Mellanen, joka on myös piirtänyt kalenterin kuvat. Kalenteri maksaa 6 euroa, ja sitä myydään muun muassa Sederholmin talossa, Aleksanterinkatu 16-18, Museokaupassa, Sofiankatu 4 sekä Akateemisessa kirjakaupassa.

Jouluvinen Helsinki näytti 250 vuotta sitten hyvin erilaiselta kuin nykyään.

Eläviä kuvia entisajan Helsingistä

Helsingin kaupunginmuseo esittää päivittäin Helsingin aiheisia elokuvia Kino Engel 2:ssa museon päärakennuksessa, Sofiankatu 4. Pääsymaksu on 4/2 euroa, alle 18-vuotiaille ja torstaisin vapaa pääsy. Samaan hintaan voi tutustua myös ”Horontissa Helsinki”-näyttelyyn. Ohjelma ja elokuvien esitelyt ovat museon kotisivulla www.helsinginkaupunginmuseo.fi.

Kaupunginmuseon elokuvateatterin joulunaluksen ohjelmistoon kuuluvat tuttuun tapaan Helsingin jouluperinteistä kertovat dokumentit sekä itseenäisyyspäivään liittyvä sotahistorialle omistettu viikko 3.–9.12.

Veikeitä kuvia vessoissa

Lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo on saanut mainiot uudistetut vessat. Kyseessä ei ollut tavallinen saniteettitilojen remontti, vaan osan kaakeleista suunnitteli talon kolme keramiikkaryhmää. Nuorilla taiteen harrastajilla oli ainutlaatuinen mahdollisuus osallistua työhön, jonka tuloksena heidän kättensä jälki on nähtävänä julkisessa tilassa vuosien ajan.

Jokainen talon yhdeksästä vessasta on saanut oman teeman mukaisen kaakeloinnin. Vessat ovat myös saaneet lempinimet aiheistansa. Mukaan mahtuu muun muassa vedenalaisia maisemia, vuodenaikoja, liskoja, roolipelimosaiikkia ja kauhukabinetti.

Kauhukabinetissa lentävät liskot ja lepakot. Sieltä löytyy myös hämähäkinseittejä – mutta ainoastaan laattoihin ikuistettuna. Taidokkaiden ja hauskosten kaakelien tekeminen oli vaativa projekti niin opettajille kuin nuorillekin. Keraamikot **Kirsi Kivivirta** ja **Kirsi-Marja Sirén** sekä taidegraafikko **Elisa Rovamo** ottivat haasteen vastaan pika-aikataululla. Työhön osallistui myös sisustusarkkitehti **Markku Liukkonen** rakennusvirastosta. Projekti käynnistettiin viime syksynä ja tiukasta aikataulusta huolimatta valmista tuli ajoissa.

”Työhön osallistui 45 oppilasta, joista osa oli ensi kertaa mukana keramiikkaryhmissä. Kaikille osallistujille oli uutta aikataulutettu työ, tilan tuomat vaatimukset sekä työskentely ammatti-ihmisten kanssa”, kertoo Kirsi Kivivirta.

7–8-vuotiaat keramiikkakurssilaiset tekivät kaakeleita pareittain. Amat-

tilaisten ohjauksessa, mutta itse kuva-aiheensa ja toteutustekniikan valiten, projektiin osallistuneet selvisivät urakastaan erinomaisesti.

Katariina Helaniemi ja **Iiris Rekola** osallistuivat kahden eri vessan kaakelointiin. Molemmat tytöt tekevät Annantalolla myös grafiikkaa.

Katariina on käynyt Annantalon keramiikkakursseilla 10 vuotta. Savi kiinnostaa häntä materiaalina, kuten erilaiset lasinsulatustekniikatkin. Samaa muotia käytettäessäkin työ saa uudenlaisen ilmeen erilaisella koristelulla. Lopputulos pysyy viime hetkeen asti salassa, sillä lasitteen poltto on aina täynnä yllätyksiä. Polttouuni jättää töihin oman jälkensä, jota ei voi ennakkoon arvata. Katariinan tekemiä hauskoja kaakeleita on roolipeliveskissä.

Iiris Rekolan käden jälkiä voi ihailla liskovessassa. Taidokkaat mattapintaiset vihreät ja ruskeat kaakelit hän toteutti yhdessä **Iines Sollan** kanssa, jonka kaakeleita koristaa liskoaiheeseen sopivat kasvit. Idea Iiriksen kaakelikuvioon syntyi kotona olevasta liskokankaasta.

Leena Seitola

- Hakuaika Annantalons taideryhmiin on touko-kuussa. Kevätkauden iltaryhmiin voi kuitenkin kysyä mahdollisia vapaita paikkoja kurssisihteereiltä.
- Keramiikkalaattateema jatkuu Annantalossa. Helmikuussa järjestetään Kaakelirallaa – keramiikan perhetöyöpaja, jossa kolmen kokoontumiskerran aikana (2., 3. ja 9.2. klo 11–14) tehdään koriste-laattoja esimerkiksi keittiöön tai kylpyhuoneeseen. Opettajina ovat Kirsi-Marja Sirén ja Kirsi Kivivirta. Lisätietoja saa www.annantalo.fi -nettisivulta.

Katariina Helaniemi (vas.) ja Iiris Rekola kävivät kurkistelemassa myös muiden työstämiin taidevessoihin.

Roolipelivessa syntyi Katariinan ja Roosan yhteistyönä.

Liskot kiipeilevät pitkin seinää. Iiris ja Katariina esittelevät värien vaihtelua.

Ei hätää! Taidevessakierros yleisölle järjestetään 13.12. klo 14.

☛ Kaakelointisuunnitelmia laaditaan keramiikkapajassa. Sisustusarkkitehti Markku Liukkonen kertoo minkälaisia vaatimuksia tilat vaativat. Kuvassa on myös keraamikko Kirsi-Marja Sirén.

☛ Kaikkein pienimpien lasten ryhmä ahkeroi sinivalkoisia kaakeleita, joiden pinta on saanut kiiltävän syväntummansinisen lasitteen.

Kuvat Kimmo Brandt

Kuva Mauri Tahvanen

Sovittelu sai uudet nettisivut

Helsingin kaupungin sovittelutoiminta on saanut entistä monipuolisemmat nettisivut osoitteeseen www.sovittelutoiminta.fi. Niiltä löytyy tietoa sovittelusta kiinnostuneille, asiakkaille, vapaaehtois- sovittelijoille ja yhteistyötahoille poliisista syyttäjiin sekä kouluihin.

Sivuille on listattu myös alan tapahtumia ja koulutusta. Vapaaehtoisovittelijoita ja viranomaisia varten on lisäksi luotu käyttäjätunnuksilla toimiva intranet, jonne kootaan sovitteluprosessissa tarvittavaa materiaalia.

Sovittelutoiminnalla pyritään löytämään ratkaisu rikosten ja riitojen aiheut-

tamiin ristiriitatilanteisiin keskustellen ja ilman oikeusprosessia. Käsiteltäviä asioita ovat esimerkiksi pahoinpitelyt, vahingonteot, omaisuusrikokset ja riita-asiat. Sovittelu on vapaaehtoista, puolueetonta, maksutonta ja luottamuksellista.

Sovittelijoina toimivat tehtävään koulutetut vapaaehtoistyöntekijät. Osapuolet voivat sopia raha- tai työkorvauksesta tai muunlaisesta hyvityksestä. Sovittelu on osa Helsingin sosiaaliviraston sosiaalipäivystyksen sovitteluyksikön toimintaa.

- Sovittelutoimisto, Vuorikatu 16 A 3, p. 0206 96014 arkisin kello 9–16.

High School Musical etsii tähtiä

Disney-nuorisomusikaali High School Musical on Helsingin Kaupunginteatterin suurtuotanto, johon teatteri etsii laulavia ja tanssivia, vähintään 16-vuotiaita nuoria. Menestyselokuvaan pohjautuva musikaali saa Euroopan ensi-iltansa **Marco Bjurströmin** ohjauksessa 7. elokuuta 2008 Linnanmäen Peacock-teatterissa. Koe-esiintymisen järjestetään 8. joulukuuta Kaupunginteatterin studio Elsassa, Ensi linja 2. Tarkemmat ohjeet ja aikataulut koe-esiintymiseen löytyvät Helsingin Kaupunginteatterin kotisivuilta www.hkt.fi.

High School Musical on alun perin Disney Chanelin filmaama ja tuottama

tarina kahdesta teini-ikäisestä oppilaasta, jotka pyrkivät yhdessä koulun musikaaliin. Troyn ja Gabriellan tarina on saavuttanut valtavan menestyksen teiniyleisön parissa. Elokuvan ensilähetystä tammikuussa 2006 seurasi Yhdysvalloissa 7,7 miljoonaa katsojaa. Elokuva on poikunut tänä vuonna jatko-osan. Ensimmäisen osan soundtrack oli viime vuoden myydyin levy Yhdysvalloissa. Emmy-palkitusta elokuvasta on menestyksen myötä tehty musikaaliversio näyttämölle sekä jääshow.

- Lisätietoja koe-esiintymisestä: Helsingin Kaupunginteatteri, tuottaja Pia Karetie, pia.karetie@hkt.fi

Viime talvena 60 000 luistelijaa kerännyt Jääpuisto on taas avattu.

Jääpuisto kutsuu luistelemaan

Rautatienrantaan päästään tänäkin talvena luistelemaan, sillä Jääpuisto aukeaa joulukuun alussa entistä ehompana. Helsingin kaupungin liikuntavirasto on kehittänyt Jääpuistoa asiakkaiden toiveiden pohjalta, ja nyt luistelualue on aiempaa suurempi, ravintolapaviljonki on radan vieressä ja aukiolo jatkuu aina maaliskuun loppuun saakka, jos sää vain sen suo.

Luistelualue on entiseen tapaan omistettu vain luistelijoilta, joten jääkiekkomailat kannattaa jättää kotiin. Arkiaamuissa jäällä nähtäneen koululuokkia ja päiväkotiryhmiä. Lapsille on maksutonta luisteluopetusta arkisin kello 17–18. Aikuisempaan makuun on luvassa ohjelmaa jukeboxin soiodessa arki-iltoina kello 19 alkaen. Keskiviikkona kuunnellaan klassista, torstaina jaz-

zia, perjantaina poppia ja lauantaina livemusiikkia. Radalla järjestetään talven aikana myös tapahtumia. Ohjelmasta voi nauttia joko luistellen tai kentän vierellä. Ohjelmatarjonnasta saa tietoa nettiosoitteista www.jaapuisto.fi ja www.hel.fi/liikunta.

Jääpuiston perussuunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa Helsingin kaupungin liikuntavirasto. Toiminnasta on puolestaan vastuussa Image Match Oy. Jääpuisto on nyt avoinna toisen kerran. Viime talvena puistossa ehti pyörähdellä 60 000 luistelijaa. Paikka myös voitti Unelmien Helsinki-kilpailun.

Jääpuisto on avoinna maanantaista torstaisin kello 10–21, perjantaina sekä lauantaina kello 10–22 ja sunnuntaina kello 10–20. Kokopäiväliput maksavat 4 ja 2 euroa.

Keskustan huoltotunnelin työt etenevät

Keskustan huoltotunnelin louhintatyö lähestyy loppuaan. Töissä on edetty pisteeseen, jossa tunnelin varustelu käyttötarcoitukseensa voi alkaa.

Tunneli toimii Ruoholahdesta Kaisaniemeen ulottuvana huoltoväylänä, ja sijoittuu pääosin Kalevankadun ja Aleksanterinkadun alle niin, että siihen on voitu liittää keskustan liikekorteileita palvelevat huolto liikennetilat, pysäköintilaitokset sekä Helsingin Energian sähköasema.

Kaupunkisuunnittelijat arvioivat, että väylään liitettäviä pysäköintipaikkoja ja huoltotiloja käyttää noin 14 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ruoholahdesta Keskuskadulle ulottuvan huoltotunnelin läntinen osuus valmistuu liikennekäyttöön lokakuussa 2008.

Yksityisiä kehityshankkeita on muun muassa Stockmannin tavaratalon laajennus ja uudistus, joka valmistuu vuoteen 2010 mennessä. Pysäköintihankkeita on tässä vaiheessa Forumin pysäköintitilojen laajennus, joka tuo 500 autopaikkaa lisää sekä Stockmannin uusi 600 autopaikan pysäköintilaitos. Molemmat valmistuvat marraskuussa 2008.

Sponda Oyj uudistaa City-Centerin tilat, rakentaa uusia liiketiloja ja parantaa kiinteistön sisäisiä liikenneyhteyksiä. Uusi pääsisäänkäynti rakennetaan Keskuskadulle nykyisten ramppien kohdalle. Lisäksi nykyisten pysäköintikansien paikalle rakennetaan kuusikerroksinen toimistotorni. Hankkeen arvioitu valmistumisaika on vuonna 2011.

Vuosi vaihtuu Senaatintorilla

Viime vuonna uudistettu Senaatintorin uudenvuoden vastaanotto jatkaa 31.12. koko perheen tapahtumana monipuolisella ohjelmalla.

Lasten uudenvuoden juhlaa vietetään klassisen musiikin tahdissa yliopiston suuressa juhlasalissa klo 17. Kamari-orkesteri Avanti! esittää **Camille Saint-Saënsin** Eläinten karnevaalin, lukijana on näyttelijä **Kari-Pekka Toivonen**.

Senaatintorin nuorten ohjelmassa klo 21 esiintyy vuoden Ääni & Vimma bändikatselmuksen parhaimmista sekä Dance Action -tapahtuman ja Roots & Routes -projektin tanssijoita ja räppäreitä.

Keskiyöllä kuulijoita viihdyttävät Seminaarinmäen Mieslaulajat ja tuliryhmä Aura, joka taituroi Tuomiokirkon portailla. Torilla kuullaan myös perinteiset vuodenvaihteen tervehdykset ja Maam-

me-laulu. Ohjelman juontavat näyttelijät **Riitta Havukainen** ja **Nicke Lignell**. Tapahtuman kokonaisuuden ohjaa **Mikko Rasila**.

Ilotulituksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa ilotulituksen SM-kilpailun 2007 voittaja Ilotulitus Oy.

Yleisradio/TV 1 välittää 50 minuutin suoran lähetyksen klo 23.10. alkaen Senaatintorilta.

Omien ilotulitteiden käyttäminen ja ampuminen Senaatintorilla ja sen ympäristössä on ehdottomasti kielletty.

Tarkemmat tiedot uudenvuoden ohjelmasta ja keskustan liikennejärjestelyistä kerrotaan joulukuussa.

Tapahtuman järjestäjinä ovat Helsingin kaupunki sekä Helsingin tuomiokirkkoseurakunta, Helsingin yliopisto ja Senaatintorin alueen yhteisöt ja likeyritykset.

Kuvat Ilotulitus Oy

Vuodenvaihteen juhlallisuuksiin Senaatintorilla kuuluu ilotulitusnäytös. Siitä vastaa hallitseva Suomenmestari Ilotulitus Oy, joka on kerännyt voittoja aiemminkin. Kuva on edellisen kultamitalin tuoneesta kilpailusta vuodelta 2005.

LyhytInfo

Mistä apua!

Nuorisotiedotuskeskus Kompassin uusittu *Mistä apua!* -opas on valmistunut. Oppaasta saa tietoa helsinkiläisille nuorille tarkoitetuista hoito- ja palvelupaikoista, kuten auttavista puhelimista, tukikeskuksista ja kriisipisteistä. Opas löytyy kokonaisuudessaan myös Kompassin internetsivuilta www.kompassi.info.

Uusi opas on nyt jakelussa, ja sen voi hakea maksutta Nuorisotiedotuskeskus Kompassin tiloista Kampista osoitteesta Malminkatu 28.

Kompassi on Helsingin kaupungin nuorisosaainkeskuksen tiedotuskeskus, joka tarjoaa maksutonta tietoa, neuvontaa ja opastusta 13–25-vuotiaille nuorille Helsingissä.

Kompassista voi kysyä tietoa ja neuvoa muun muassa harrastuksiin, opiskeluun, työelämään, kansainvälisiin mahdollisuuksiin ja asumiseen liittyvistä asioista. Neuvoa voi kysyä paikan päällä, puhelimitse, sähköpostilla sekä netissä osoitteessa www.nuoret.info.

• Nuorisotiedotuskeskus Kompassi, p. 310 80080.
Avoinna: ma–ti klo 12–18, ke–pe klo 12–16.

Kuva Fallkullan kotieläintilalla

Fallkullan tila kiinni

Fallkullan kotieläintila on loppuvuoden suljettu yleisöltä remontin takia. Päärakennuksen ullakolle on kunnostettu elokuusta saakka lisätilaa asiakaskäyttöön, ja on käynyt ilmi, että yli satavuotias rakennus tarvitsee arvioitua laajemman remontin. Tähän saakka alakerrassa on pystytty järjestämään nuorille toimintaa kunnostustöistä huolimatta, mutta loppuvuonna ei enää ole ohjattua toimintaa navetta- ja talliympäristössä. Muille nuorten ryhmille pyritään löytämään korvaavat tilat muualta. Nuorten toiminta alkaa taas tammikuussa. Nuorisosaainkeskuksen henkilökunta jatkaa Fallkullan eläinten hoitamista normaalisti. Henkilökunnalle järjestetään tilapäiset työskentelytilat. Asiakkaat saavat lisätietoja Fallkullan kotieläintilan asiakaspalvelunumerosta 310 89095.

Päijänne-tunnelia kunnostetaan

Päijänne-tunnelin eteläosa peruskorjataan ensi vuonna. Tunneli on pois käytöstä kahdeksan kuukautta huhtikuusta joulukuuhun. Peruskorjauksen kohteena on 56 km pitkä tunneliosuus Hausjärvellä sijaitsevan Kalliomäen voimalan ja Helsingin Veden Pitkäkosken vedenottamon välillä.

Tunneli tyhjennetään ensi vuoden huhtikuun puolivälissä, jolloin varsinainen korjaustyö alkaa. Pääkaupunkiseutu siirtyy töiden ajaksi käyttämään Vantaanjoen vedestä valmistettua talousvettä. Urakkahinta on noin 14 milj. euroa. Hinta alittaa kustannusarvion 25 prosentilla, toisin kuin useissa muissa viime aikojen rakennus- ja erityisesti kalliorakennustöissä. Tunnelin urakoitsijana on Kalliorakennus-Yhtiöt Oy. Lisätietoja saa www.helsinginvesi.fi -nettisivulta.

Maanomistajan puhevallan

”Tykkään neuvotella”, sanoo kiinteistöviraston tuore virastopäällikkö Mikael Nordqvist, 62, ja hymyilee valloittavasti, vaikka valokuvaaja komentelee häntä tuulisella Helenankadulla.

Hyväntuulisuus on yksi Nordqvistin tavamerkeistä. ”Iloinen luonne, väitti jo äitini – glatt lynne”, hän kuittaa äidinkielellään toisella kotimaisella.

Joulukuun alussa virkaansa astuneen Nordqvistin rento olemus kätkee lujan ja taitavan neuvottelijan. Taitoja on tarvittu pitkällä uralla kiinteistöviraston palveluksessa, jossa neuvottelupöydän toisella puolella usein istuu isojen yhtiöiden johtoa konsulttitukijoukkoineen. Nordqvist on ollut 1980-luvulta lähtien lukuisien isojen ja hankalien maankäyttöön ja alueiden kehittämiseen liittyvien sopimusten keskeisenä neuvottelijana. Listalla ovat muun muassa Hankkijan sopimus Malmilla, Koffin kortteleiden kehittäminen Hietalahdessa, Pauligin neuvottelut Vuosaarissa, Alkon kiinteistön uusi käyttö Ruoholahdessa.

”Tarkoituksenahan on saada aikaan tuloksia. Siinä tarvitaan paitsi peräänantamattomuutta myös oikeanlaista joustavuutta. Muuten ei päästä eteenpäin. Pitkien neuvottelujen ajan on tietysti oltava kaiken aikaa äärimmäisen skarppina, mikä vaatii myös hyvää fyysistä kuntoa”, kuvailee yleisurheilua ja koripalloa nuoresta pitäen harrastanut Nordqvist.

Haastattelupäivänä marraskuussa Nordqvist on ollut esittelemässä Helsingin asuntopolitiikkaa ja asuntotuotannon rahoitusmalleja diplomaattikunnan edustajille. Kielitaitoisen asiantuntijan panosta on vuosien varrella hyödynnetty monissa kansainvälisissä yhteyksissä.

”Pidän kansainvälisistä kontakteista”, hän sanoo ja mainitsee olleensa aikoinaan mukana käynnistämässä Helsingin osallistumista Cannesin kansainvälisille kiinteistöalan messuille. ”Siellä Suomea ja Helsingin seutua on markkinoitu vuodesta 1994 lähtien. Messuilla solmitut kontaktit ovat vuosien varrella tuottaneet lukuisia yhteydenottoja ulkomaisilta kiinteistöalan sijoittajilta.”

Helsingissä syntynyt ja kasvanut Nordqvist valmistui alun perin maanmittausinsinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta ja toimikin alalla hetken Ahvenanmaalla.

”Oli hyvä nähdä se työ käytännössä, mutta varsinainen tähtäimeni oli tonttipuolella. Kiinteistöalalla, kuten tonttien ja kiin-

”Kiinteistövirasto luo edellytyksiä hyvälle ja monipuoliselle asumiselle, elinkeinotoiminnalle ja palveluille”, sanoo virastopäällikkö Mikael Nordqvist.

teistöjen hinnoitteluun liittyvät kysymykset, kiinnostivat jo nuorena. Kaavoituksen ja maankäytön muutosten mukanaan tuomien kustannusten arviointiin liittyy myös laajoja yhteiskuntapoliittisia näkökantoja ja oikeudenmukaisuuskysymyksiä, esimerkiksi korvauksissa maanomistajille.”

Historiallisia hetkiä

Kiinteistöviraston keskeisenä tehtävänä on hallinnoida kaupungin kiinteää omaisuutta eli maata ja rakennuskantaa.

”Helsingillä on valtava maaomaisuus, kaupunki omistaa 69 prosenttia hallinnollisesta pinta-alastaan. Tämä on sekä kotimaassa että kansainvälisesti poikkeuksellisen suuri osuus”, Nordqvist sanoo.

Maanomistus alkoi jo kaupunkia perustettaessa 1550-luvulla. Aktiivinen maanhankinta käynnistyi 1900-luvun alupuolella, jolloin maakeinottelu ja suunnitteleman esikaupunkiasutus tuottivat kunnallisille päänvaivaa. Kiinteistövirasto perustettiin 1931.

”Nyt on historiallinen hetki”, Nordqvist toteaa Helsingin lähitulevaisuudesta.

Sataman siirtyminen Vuosaareen vapauttaa valtavia maa-alueita Sörnäsissä ja Jätkäsaarissa uuteen käyttöön. Kiinteistöviraston lähivuosien suurimpia urakoita on uuden maankäytön- ja asumisen ohjelman toteutus-edellytysten valmistelu. MA-ohjelmassa esitetään 5 000 uuden asunnon rakentamista vuosittain.

Kun satama on purkanut rakenteensa, alueilla alkaa maan saattaminen rakentamiskelpoiseksi.

”Se tarkoittaa, että maaperää puhdistetaan, kunnostetaan ja esirakennetaan, vesialueita ruopataan ja täytetään, valtavia maamassoja siirretään paikasta toiseen, hankitaan tarvittavat luvat ja lopulta luovutetaan eli myydään tai vuokrataan valmiit rakentamiskelpoiset tontit”, Nordqvist kuvailee ja mainitsee esimerkkinä volyymeistä Jätkäsaaren, jonka ”massatalous on 6 miljoonaa kuutiota”.

Kiinteistövirasto lyhyesti

- **Tonttiosasto** hallinnoi, ostaa, vuokraa ja myy maa-alueita ja tilakeskus toimitiloja. Tilakeskus liikelaitostetaan vuonna 2009. Kiinteistöjen kehittämissyksikkö kehittää kaupungin toimitilojen ja asuntojen hallintoa ja menettelytapoja.
- **Geotekninen osasto** tekee kallio- ja maaperätutkimuksia ja niihin liittyviä suunnitelmia. Kaupunkimittaussosasto ylläpitää ja kehittää kaupungin kartta- ja kiinteistötekniisiä tietoja ja vastaa kiinteistönmuodostamisesta.
- **Kansliaosasto** huolehtii muun muassa lainopillisista tehtävistä ja viestinnästä.
- **Asuntoasianosasto** vastaa kaupungin omistamien vuokra-asuntojen välityksestä ja myöntää lainoja ja avustuksia asunnon hankintaan, rakentamiseen ja korjaamiseen. Kaupungilla on kaiken kaikkiaan noin 57 000 vuokra-asuntoa.

• www.hel.fi/kv

Kuvat Petrik Lindström

käyttäjä

Kiinteistöviraston tonttiosasto puhdistaa aikanaan myös esimerkiksi Suvilahden voimala-alueen, jota kaavailaan pääasiassa kulttuuritoimintojen käyttöön. Myrkkysten ja saasteiden siivoaminen maaperästä korostuu kaikilla uuskäyttöön tulevilla entisillä teollisuus- ja satama-alueilla.

Suurimpia jalostuskohteita Helsingissä on ollut Salmisaaren voimala-alue, jossa hiilivarastot siirrettiin maanalaisiin siloihin ja luotiin uutta rakennusmaata toimitilarakentamiseen. Salmisaassa on nyt toteutumassa suurin Nordqvistin uralle osunut kiinteistökauppa, kun kaupunki myy kaksi toimitilatonttia yhteensä 43 miljoonalla eurolla. Toiselle tontille on tulossa Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman pääkonttori.

Hyvinvointia rakentamassa

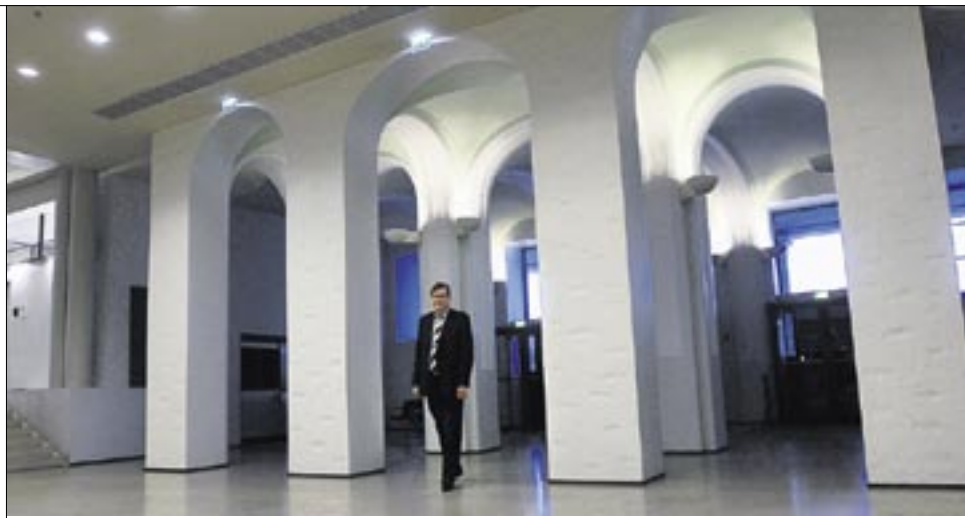
Perinteisesti kaupunki on pitänyt kiinni maaomaisuudesta ja myynyt vain tarkoin harkiten.

"Tontinluovutuksessa vuokraaminen on yhä pääluovutusmuoto. Tilanteesta riippuen kaavoitettua pääomaa voidaan toki hyödyntää eri tavoin", Nordqvist toteaa.

Suurin osa asuntotonteista luovutetaan erilaisten hakujen ja kilpailujen perusteella. Tontinluovutuksella on myös kiinteä yhteys kaupungin elinkeinopolitiikkaan, jossa haasteena on saada yritykset pysymään Helsingissä ja houkutellessa tänne uusia yrityksiä.

"Kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointi riippuu paljolti menestyvästä ja monipuolisesta elinkeinoelämästä. Se luo edellytyksiä hyvän sekä julkisen että yksityisen palvelutuotannon ylläpitämiselle. Työvoiman saatavuus on tässä yksi keskeinen kysymys. Siksi yritysten tontti- ja toimitilarpeiden huomioimisen lisäksi tarvitaan hallintasuhteiltaan monipuolista ja määrältään riittävää asuntotuotantoa. Lisäksi kaupungista pitää tehdä mahdollisimman houkutteleva innovatiivisen ilmapiirin, kulttuurin ja erilaisten tapahtumien ja vapaa-ajan toimintojen kautta. Tässä kaikessa kiinteistövirastolla riittää työskä", virastopäällikkö summaa.

Rita Ekelund

"Kaupungintalon upea aula avataan asukkaille," kertoo projektijohtaja Kari Tohmo.

Kuva: Kimmo Brandt

Leijonan uusi elämä

"Minne mentäisiin syömään?"

"Mennään Leijonakortteleihin katsomaan, sieltä löytyy aina jotain!"

Jos kaupungin tavoitteet toteutuvat, tällainen kuvitteellinen keskustelu voi olla todellisuutta jo 2010-luvulla.

Kaupungin keskustaa pitää hoitaa, ettei se kuihdu", Keskustakortteleiden kehittämisprojektia kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksessa johtava **Kari Tohmo** sanoo.

Tohmo on myös lokakuussa aloittaneen Helsingin Leijona-yhtiön toimitusjohtaja. Kaupungin omistaman projektikehitysyhtiön tarkoituksena on kehittää, hallinnoida ja edelleen vuokrata kaupunginalokortteleista hallintokäytöstä vapautuvia tiloja. Yhtiö on nimetty vanhan Leijona-korttelin mukaan.

"Tarkoituksena on luoda helsinkiläisille kaupunginalokortteliin ja sen lähikortteleihin avoin, hauska ja viihtyisä alue. Katutasoa elävöitetään siirtämällä hallintotiloja ylempiin kerroksiin ja muihin kiinteistöihin. Haluamme kehittää Helsinkiin eloisan vanha kaupunki -tyyppisen kokonaisuuden, jossa on monenlaisia kahviloita ja ravintoloita, pieniä liikkeitä, kulttuuria ja klubeja."

Leijona-yhtiö etsii parhaillaan yhteistyökumppaneita alueen liiketoimintasuunnitelman ja brändin kehittämiseen. Tohmo painottaa, että tavoitteena ovat ns. oman rahan paikat, jotka käyvät niin kaupunkilaisille kuin matkailijoille. "Alueella liikkuu paljon myös opiskelijoita ja tavallista työssäkäyvää väkeä. Elitistisiä palveluja ei tavoitella eikä hotellitoimintakaan ole itsetarkoitus, vaikka sekin alueen luonteeseen sopii. Etsimme erityyppisiä palveluja, jotka soveltuvat vanhoihin taloihin ja tiloihin ja joiden myötä korttelit elävät myös iltaisin ja viikonloppuisin. Musiikki eri muodoissaan voisi olla osa kokonaiskonseptiä."

Vanhojen kauppiaskortteleiden sisäpihat ovat nykyään pääosin epäviihtyisiä ja suljettuja huolto- ja pysäköintitiloja. Nyt sisäpihat halutaan avata yleisölle ja erilaisille toimintoille ja tapahtumille.

"Koko alueesta tulee vähitellen osa laajempaa kävelykeskustaa. Liikenne siirretään pois Katariinankadulta ja Kauppatorin ja Senaatintorin välisten kortteleiden läpi avataan uusia kävelyreittejä itä-länsi ja pohjois-etelä-suunnassa", Tohmo kuvailee.

Arkkitehtitoimisto K2S:n laatimien ideasuunnitelmien mukaan myös talojen julkisivuihin avataan mahdollisuuksia uusille toimintoille. Valaistuksella ja valotaiteella niin porttikäytäviä kuin julkisivuja ja piha-alueita nostetaan esiin. Sisäpihojen ainakin osittainen kattaminen lasikatteilla laajentaisi niiden käyttömahdollisuuksia.

Osana kaupunginalokorttelien elävöittämistä myös kaupungintalo avataan asukkaille. Arkkitehti **Aarno Ruusuvooren** 1960-luvulla muotoilema avara aula antaa uusia mahdollisuuksia monipuoliselle Helsinki-tiedotuksen näyttely- ja neuvontatoiminnalle. Tavoitteena on uudenlainen kansalaisten kohtaamispaikka.

"Kaupungintalon läpi avataan pääsy sisäpihalle, jossa voidaan järjestää erilaisia tapahtumia. Nykyisen henkilöstöravintolan konsepti laajenee. Aulan ja ravintolan on tarkoitus olla avoinna yleisölle joka päivä aamusta iltaan", Tohmo visioi.

"Toivon, että tästä kaiken kaikkiaan tulee alue, jonne kannattaa aina pistäytyä. Onnistuessaan kaupunginalokorttelien elävöittäminen lisää koko keskustan vetovoimaa."

Rita Ekelund

Visio Pohjoisesplanadi 17:n sisäpihasta.

Havainnekuva Arkkitehtitoimisto K2S

Mikä ihmeen Leijona-kortteli?

Kaupungintalon lähikorttelit on kaikki nimetty 1800-luvun alkupuolella eksoottisten eläinlajien mukaan. Näin Helsingin vanhaan ydinkeskustaan tulivat esimerkiksi Sarvikuonon ja Dromedäärin korttelit. Edellisessä sijaitsee 1910-luvulta periytyvä rahatoimiston pankkisali komeine lasimaalauksineen, jälkimmäisessä Jugendsali Helsinki-tiedotuksineen.

Keskeisellä paikalla Senaatintorin ja Kauppatorin välissä, piskuisen Katariinan- ja Sofiankatujen rajaamana, seisoo Leijona-kortteli. Sen Kauppatorin puoleista sivua hallitsee kaupungintalon, entisen hotelli Seurahuoneen, siniharmaa julkisivu. Korttelin muutkin rakennukset ovat muutamia liikehuoneistoja lukuun ottamatta Helsingin kaupungin hallinnon käytössä.

1900-luvun alkuvuosiin asti juuri nykyinen kaupunginalokortteli lähialueineen oli Helsingin kaupankäynnin ja seuralämän keskus. Kauppiaiden liikehuoneistoina ja varakkaiden porvareiden asuintaloina palvelleet rakennukset kuitenkin virastoituivat vuosien saatossa. Hotelli Seurahuoneen 1830-luvulla alkanut loistelas seuralämä konsertteineen ja tanssiaisineen päättyi 1910-luvulla. Purku-uhan alla ollut rakennus korjattiin vähitellen kaupungintaloksi.

Ensimmäisen kerran kaupunki huolestui vanhan keskustan kortteleiden hiljaiselosta jo 1960-luvulla. Vanhojen kauppiaskortteleiden elävöittämisestä ilmestyi perusteellinen raportti vuonna 1979, ja seuraavalla vuosikymmenellä Kiseleffin talo muutettiin virastosta kauppiastaloksi. RE

Pienillä teoilla paljon iloa

Joulusiivouksissa saattaa komeroista löytyä ylimääräisiä vaatteita ja liinavaatteita. Niitä lahjoittamalla tekee palveluksen monelle, saa hyvän mielen ja säästää luonnonvaroja. Olemme koonneet muitakin vinkkejä siitä, miten hyvää voi tehdä pieninkin teoin.

Päivänpolttavia apua tarvitsevia ryhmiä ovat lapset ja nuoret. Heille kaivataan tukihenkilöitä koko Helsingin alueella. Asiasta voi tiedustella tarkemmin sosiaaliviraston vapaaehtoistyön ohjaajalta numerosta 310 46822 virka-aikaan tai lähettää sähköpostia osoitteeseen tomi.hiltunen@hel.fi.

Vanhuksetkin kaipaavat apua ulkoilu-, lääkäri- ja kauppareissuilleen sekä juttukaveriksi. Vapaaehtoiseksi auttajaksi voi ryhtyä vain yhdeksi kerraksi tai pidemmäksi ajaksi. Helsingin kaupungin vapaaehtoisvälityk-

sellä on toimipisteitä eri puolilla kaupunkia. Itä-Helsingin alueelle voi ilmoittautua vapaaehtoiseksi tai kysyä apua numerosta 310 60241 maanantaista torstaisin kello 9–16 ja perjantaisin kello 9–14. Koillisen alueen välitys toimii arkisin kello 10–12 numerossa 310 58237. Eteläisessä Helsingissä ikäihmisiä autetaan Kampin palvelukeskuksen vapaaehtoisvälityksen numerossa 694 3995 maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin.

Parhaillaan on menossa muun muassa sosiaali- ja terveysvirastojen ylläpitämä Liikuntakaveri-hanke, joka kou-

luttaa vapaaehtoisia auttamaan ikäihmisiä arkiliikunnassa. Seuraava infotilaisuus on 6.2. kello 15–17 osoitteessa Tallinnanaukio 4B, 5. krs. Liikuntakaveruudesta voi kysyä tarkemmin numerosta 040 334 5605.

Vanhuksille välittää vapaaehtoisia ystäviä myös Suomen Punainen Risti, ja lisäksi sillä on maahanmuuttajien tukihenkilöitä, vankilavierailijoita ja ystävävälitystä vammaisille ja mielenterveyskuntoutujille. Lisätietoa saa netistä osoitteesta www.redcross.fi tai numerosta 129 31.

"Seuraava numero on 71", toteaa bingoemäntänä toimiva vapaaehtoistyöntekijä Tatja Tervo (toinen oikealta). Bingoa pelaamassa myös Sirpa-Liisa Kuusela (oik.), Sirkka-Liisa Lindqvist, Helmi Jalonen ja Irja Patronen (vas.).

Bingoemäntä piristää päivää

Iloinen puheensorina täyttää mellunmäkeläisen kerrostalon kerhohuoneen, kun ryhmä asukkaita kokoontuu kahvittelemaan ja pelaamaan bingoa. Bingoemäntänä toimii vapaaehtoistyöntekijä **Tatja Tervo**. Hän otti ryhmän vedettäväkseen reilut kolme vuotta sitten.

"Jäin työttömäksi ja kaipasin mielekästä tekemistä. Menin käymään kaupungin vapaaehtoistyön keskuksessa, ja sieltä minut ohjattiin tutustumaan tähän ryhmään.

Ihmiset tuntuivat heti omilta. He ovat mukavia ja virkeitä, vaikka vanhin on jo 99-vuotias. Iloitsen siitä, että voin piristää kerralla monen ihmisen arkea. Koen, että saan itse vähintään yhtä paljon kuin annan."

Entisessä palvelutalossa, nykyisessä kaupungin vuokratilassa, asuvien ryhmä kokoontuu joka toinen viikko keskiviikkoiltapäivisin. Mukana on viitisentoista osallistujaa. Kunkin maksamalla parin euron summalla kustannetaan

kahvit, pullat ja bingoitot. Joskus kassaan jää vähän ylimääräistäkin, ja silloin eurot käytetään retkikustannuksiin. Ryhmä on käynyt esimerkiksi teatterissa ja syömässä ravintolassa. Jokakesäiseksi perinteeksi on myös muodostunut merelliselle lounasristeilylle osallistuminen.

"Retket ovat meille kaikille juhlahetkiä. Muutenkin ryhmään on aina mukava tulla, enkä ole kertaakaan harminnut lopettamista", Tatja Tervo kertoo.

Helsingin eläinsuojeluyhdistys ja Yliopistollinen eläinsairaala vastaanottavat eläimiä varten mm. tyynyjä ja villttejä.

Petivaatteet uusiokäyttöön eläimille

Eläimille voi tehdä ystäväpalveluksen antamalla vanhat petivaatteensa niille. Yliopistollinen eläinsairaala (Viikintie 49), ottaa vastaan ehjiä ja mieluiten pestäviä tákkejä, vilttejä ja tyynyjä eläinten alustoiksi joka päivä ympäri vuorokauden, mutta mieluiten arkisin kello 22 mennessä. Lisätietoja saa nettiosoitteesta www.vetmed.helsinki.fi/yes/.

Helsingin eläinsuojeluyhdistys (Yhdyskunnantie 11) vastaanottaa löytöeläimiä varten petivaatteita, pyyhkei-

tä, tyynyjä ja vaahtomuovipatjoja. Petivaatteiden täytyy olla puhtaita, mutta niiden ei tarvitse olla ehjiä. Yhdistyksen kirpputorille otetaan tavaralahjoituksia. Joulukeräyksessä 8.–23.12. kello 12–18 Lasipalatsin kulmalla ja kello 13–17 Itäkeskuksen Tallinnanaukiolla otetaan vastaan kirpputoritavaraa, rahalahjoituksia ja puhtaita tekstiilejä. Eläinrakkaimmat voivat myös kysyä yhdistykseltä omakseen löytöeläimiä. Toimisto on avoinna arkisin kello 10–18 ja sen puhelinnumero on 542 00100.

Talvitamineista on pulaa

Itselle tarpeeton vaate voi olla hyvinkin tarpeellinen toiselle. Esimerkiksi Auroran sairaalan hätävaatevarastossa on huutava pula miesten ja naisten collegepuseroista ja -housuista sekä muista oloasuista. Talvikengkiä, sukkia sekä lyhyitä talvitakkejakin kaivataan. Mielenterveyspotilaille tarkoitettuja puhtaita vaatteita voi jättää ympäri vuorokauden Auroran sairaalan neuvontaan (Nordenskiöldinkatu 20). Lisätietoja saa virka-aikaan numerosta 310 63649.

Vailla Vakinaista asuntoa ry kerää ehjiä ja puhtaita vaatteita asunnottomille. Eniten kysyntää on lämpimille miesten talvivaatteille ja -kengille sekä alusasuille. Vaatteet voi toimittaa arkisin kello 8.30–16.00 osoitteeseen Kinaporinkatu 2. Lisätietoja saa numerosta 010 548 1900.

Fidalla ja UFF:lla on ympäri kaupunkia myymälöitä ja metallisia keräyslaatikoita, joihin voi jättää vaatteita, kenkiä ja kodintekstiilejä. Myös Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö vastaanottaa vaatelahjoituksia (p. 737 664 tai 050 582 8272). Emmaus Helsinki noutaa asukkaiden kotoa tavaroita ja kodin irtaimistoa kirpputoreilleen. Lisätietoja saa numerosta 045 650 5543 ja nettiosoitteesta www.emmaushelsinki.fi/fi/tavara.html.

Pelastusarmeijan kirpputoreille – esimerkiksi osoitteisiin Mannerheimintie 90 tai Malminraitti 1 – voi viedä vaatteita tai tilata noutopalvelun hakemaan maksutta tavaraa kotoa (p. 876 9574). Joulupadat ja niiden äärelle kerättävät vaatelahjoitukset ilmestyvät katukuvaan, muun muassa Kolmensepänaukiolle ja Kampin ostoskeskukseen, 14.–22.12.

Lehdet kiertoon

Mitäpä jos et veisikään paperinkeräyslaatikkoon aikakauslehtiäsi, vaan kysyisit, olisiko niille käyttöä lähiparturissa, asukastalossa tai terveysasemalla. Useisiin asuinkerrostalojen auloihinkin on hankittu koreja, joihin voi viedä luetut lehdet ja ottaa niistä uusia tilalle.

Kummiksi lapselle

Jos haluat auttaa kaukana asuvia, on yksi keino ottaa kummilapsi kummilapsijärjestön avulla ja maksaa säännöllisesti kummitukea. Osa järjestöistä siirtää tuen suoraan lapselle, osa tämän kyläyhteisölle. Kummilapsia välittävät esimerkiksi Plan (p. 686 9800, www.plan.fi), World Vision (p. 681 8300, www.worldvision.fi), Pelastusarmeija (p. 681 2300, www.pelastusarmeija.fi), Suomen Lähetysseura (p. 1297 202, www.mission.fi), Interpedia (p. 272 70630, www.interpedia.fi), Pelastakaa Lapset (www.pelastakaa-lapset.fi), Suomen Lions-liitto (p. 0400 559 627, www.lions.fi/kummitoiminta.htm) ja Nakurun Lapset ry (p. 03 344 3807, www.nakurunlapset.fi/kummiksi.htm).

Lahjaksi rokote

Näin joulun alla on hyvä muistaa, että on olemassa vaihtoehtoisia lahjoja. Unicefin avulla voi lahjoittaa vaikka rokotepaketin tai vitamiineja (p. 584 501, www.unicefshop.fi/fi/Pehmea+paketti). Kirkon ulkomaanavun kautta on mahdollista lahjoittaa muun muassa vuohia, kanoja ja koulupukuja (p. 180 2583, www.toisenlainenlahja.fi) ja Suomen pakolaisavun kautta vaikka lukutaito (p. 696 2640, www.parempilahja.fi).

Nopea tapa auttaa toisia on lahjoitus nettipankin kautta esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastoon (www.redcross.fi). SPR:n veripalvelussa Yrjönkatu 30:ssä tai Kivihaantie 7:ssä voi antaa konkreettistakin apua luovuttamalla verta. Kehitysmaiden ihmisiä pääsee tukemaan lahjoittamalla rahaa netissä vaikka Village Lifelle (www.villagelife.fi), NaistenPankille (www.kua.fi/suomi/lahjoita/naistenpankki) tai Pelastusarmeijalle (www.pelastusarmeija.fi).

Tiina Kotka

Asunnottomille kerää lämpimiä talvivaatteita ja -asusteita muun muassa Vailla Vakinaista asuntoa ry.

"Sarvipäisen joulupukin esikuvana oli paholaishahmo, joka kulki pyhän Nikolaos-piispan seurassa keskiaikaisissa juhlakulkueissa. Hilpeä pukki oli kansan suosikki, ja sarvia sekä tuohinaamiota kantavat nuoret miehet kiersivät vuosisatoja talosta taloon kerjäämässä ruokaa ja varsinkin juomaa", kertoo kaupunginmuseon tutkija Jere Jäppinen.

Sarvipääpukeista rantajouluihin

Mustat hääpuvut ja hautajaiskonvehdit ovat taakse jäänyttä aikaa, mutta ovatko piinalliset polttari-tehtävät? Kaupunginmuseo valottaa tapojen taustoja ja ennakoi tuleviakin.

Naisten polttariperinteen Suomessa aloittivat tiettävästi säätyläiset 1890-luvulla. Jotkut pukeutuivat miehiksi, kuten osa tämän seurueen jäsenistä: takana vasemmalta Adèle Decker, Marie af Hellens (naim. Dittmar), Toni Alf-tan (n. Grönroos), Heléne Osberg (n. Lindberg). Istumassa vasemmalta Inni Bergroth (n. Cedercreutz) ja Jenny von Haartman. Museoviraston kuva ei ole näyttelyssä.

Parhaillaan vietettävä pikkujoulukausi on varsin tyyppilinen esimerkki siitä, kuinka juhlaperinteillä on tapana muuntua. Alun perin yliopistojen osakuntien mallillisista puurojuhlista kehittyneet pikkujoulut ovat riehakaiden vaiheidensa jälkeen hakeutumassa takaisin sovinmaisempiin uomiin.

"Puurojuhlissa oli pääosa puuron syömisellä, mutta juhlaväki myös lauloi, leikki ja jakoi lahjoja. Työpaikoilla alettiin viettää pikkujouluja 1920–30-luvulla. Juomatapojen vapauduttua 1960-luvulta alkaen tuli juhlalista railakaita. Viime vuosikymmenen aikana on jo alkanut näkyä kyllästymistä pikkujoulutoilailuihin, ja monilla työpaikoilla onkin valittu konsertti, teatteriesitys tai illallinen pikkujoulujen tilalle", toteaa Helsingin kaupunginmuseon tutkija Jere Jäppinen.

Jäppinen on ollut kokoamassa Sederholmin talon "Yhtä juhlaa" -näyttelyä, joka juhlistaa talon 250-vuotista olemassaoloa ja kertoo juhlakulttuureista äänin, tuoksuin ja visuaalisin keinoin sekä tarjoaa mahdollisuuden opetella uusia taitoja aina viuhkan käyttöä myöten. Näytelystä käy myös ilmi, kuinka tapakulttuurin uusiutuminen on nopeutunut elämänrytmin kiihtyessä.

"Suuri osa perinteisistä juhlistamme on alun alkaen lainattu muista maista. Muutamat innovaattorit toivat uudet tavat maahan. Ne levisivät hitaasti, mutta tulivat lopulta yleiseen käyttöön. Nykyään kulttuurinen vaihto on paljon nopeampaa, kun esimerkiksi internetin ja muiden medioiden välityksellä tavat leviävät vauhdilla."

Useimmiten uusia tapoja noudattivat aluksi säätyläiset ja rahvas omaksui ne viiveellä. Yksi tällaisista perinteistä on alun perin saksalainen tapa juhlaa polttareita. Säätyläismiehet toivat perinteen Suomeen, ja 1890-luvulla jo ainakin osa säätyläisnaisista vietti polttareita pukeutuen miehiksi.

Nykyiset hääkaramellit jatkavat pitkää juhlakonvehdiperinnettä. Ristiäisissä ja hautajaisissakin on jaettu koristeltuja konvehdeja. Suruviestit saapuivat 1940-luvulle asti mustareunaisissa kirjekuorissa.

Monissa häissä näkyvät puolisoiden harrastukset. Vuonna 1964 Meilahden kirkossa vihitty pari pääsi kulkemaan urheilusukeltajien tekemän kunniakujan läpi.

”1960–70-luvulla polttarit olivat riistäytyä käsistä, kun sulhasia ainakin tarinoiden mukaan jätettiin vauhdikkaan juhinnan päätteeksi alasti metsään hääpäivän aamuna. Toinen taitekohta osuu 1990-luvulle, jolloin piinallisten tehtävien teettäminen ja kummallisten asujen käyttäminen olivat suosionsa huipulla. Polttariporukoita oli Espalla kesäisin jo niin paljon, että ihmiset kyllästyivät koko ilmiöön. Muotiin tulivatkin hemmottelu ja muu rauhallisempi yhdessäolo.”

Maistraatti kielsi pukit

Monen juhlan historia on niin pitkä, että harva tietää tavan alkuperää. Esimerkiksi pari sataa vuotta vanha syntymäpäiväperinne on saanut alkunsa hallitsijoiden syntymäpäiväjuhlista. Joulupukin historia puolestaan ulottuu keskiajalle saakka.

”Joulupukin esikuva, sarvipäinen pukki, juontaa keskiaikaisista Pyhän Nikolaoksen juhla-kulkueista, joissa piispahahmon rinnalla kulki sarvipäinen, pukin näköinen paholainen. Kansa ihastui hilpeään pukkiahmoon, ja pukeiksi naamioituneet nuoret miehet kiersivät vuosisatojen ajan jouluisin kerjäämässä ruokaa ja varsinkin juomaa. Vuonna 1797 Helsingin maistraatti kielsi joulupukkeja sekä tiernapoikia kerjäämästä ja häiritsemästä kunniallisia kaupunkilaisia. 1830-luvulla perinne oli jo muuttunut niin, että helsinkiläisissä säätyläiskodeissa vieraili lahjoja tuova pukki”, Jäppinen kertoo.

Helsingin tiernapoikaperinteestä on vanhaa tietoa, koska **Zacharias Topelius** kirjoitti 1851 tšekäläisen esityksen kulun muistiin. Se on Jäppisen mukaan Pohjoismaiden vanhimpia kirjallisia kuvauksia koko tiernapoikaperinteestä.

Yököttävä, ihana lipeäkala

Nykyään juhlaikäntönot ovat melko joustavia, mutta toisin oli vaikkapa 1800-luvun kahvitanssiaisissa.

”Tämän päivän helsinkiläisten voi olla vaikea tajuta, kuinka pikkutarkat käyttäytymissääntönot tuolloin oli. Nuorille naisille lankesivat valtavat paineet paitsi etiketin noudattamisesta, myös hyvän sulhasen saamisesta”, kertoo Jere Jäppinen.

Tänä päivänä juhlien aiheuttamat paineet lienevät hieman erilaisia – varsinkin niillä, jotka eivät välitä juhlista tai perinteiden piiruntarkasta noudattamisesta.

”Moni kokee huonoa omaatuntoa siitä, ettei tee itse jouluruokia tai pidä niistä. Esimerkiksi lipeäkala on useissa joulupöydissä, vaikka sitä syö vain yksi suvun jäsen. Toisaalta nykyään esiintyy vahvaa omaperäisyyden kaipuuta, ja niinpä vietetään häitä, joissa ei nähdä ensimmäistään perinteistä tapaa saati vaatetta. Jouluksi voidaan lentää etelään rantalomalle pakoon juhlan velvoittavia tapoja.”

Kuva Jukka Uotila

Yksi museovitriini näyttää ihmisen elinkaaren kehdestä hautaan: kastepuvusta ruumispuvun. Empirelinjainen kastemekko ja valkoinen hääpuku yleistyivät 1800-luvun alussa ylhäisön keskuudessa. Kansannaiset hankkivat mustan hääpuvun ainoaksi juhlapuvukseen 1800-luvun jälkipuolella ja 1900-luvun alussa.

Nyky-Helsingin juhla-perinteisiin tuovat oman lisänsä maahanmuuttajat. Ensi vuonna esimerkiksi samaan aikaan kun kristityt ovat vakavissa tunnelmissa pitkäperjantaina maaliskuun 21. päivänä, juhlat monet keskiajalaiset nowruz-uuttavuottaan ja juutalaislapset pitävät purim-naamiaisiaan.

”Monikulttuurisuus ei ole uusi ilmiö Helsingissä. Kaupunki on vasta palaamassa sellaiseen monikulttuurisuuteen, joka kukoisti täällä sata vuotta sitten”, Jäppinen muistuttaa.

Museoväki kuljettaakin monikulttuurisuuden teemaa läpi näyttelyyn. Esimerkiksi suuresta kalenterista voi katsoa luokkua avaamalla, millaisia juhlia kunakin päivänä vietetään. Supisuomalaisetkin juhlapäivät osuvat välillä päällekkäin, ja niinpä ensi vuonna helmikuun 5. päivänä päästään syömään sekä laskiaispullia että runebergintorttuita.

Kuolleet lapsetkin kuvattiin

Ei ole erityisen pitkä aika siitä, kun ihmiset kuolivat kotona ja vainajat – myös lapset – kuvattiin kauniisti puettuina sängyllä tai arkussa, koristeltuina kukin ja omaisten ympäröiminä. Sotien aikana haudauttavat pelkistyivät. Sittemmin vainajat ovat siirtyneet pitkälti hoitolaitosten ja haudustoimistojen vastuulle.

Tutkija Jere Jäppinen kollegoineen halusi rikkoa nykyajan kuoleman tabunomaisuutta ja tuoda näyttelyyn esi-

merkiksi ruumispuvun ja vanhoja mustin pitsein koristeltuja hautajaiskonveheteja.

”Tämän päivän ihmisistä tuollaiset koreat mustat makeiset voivat tuntua jopa makaabereilta. Nykyisin hautajaiskutsut ja -ohjelmat, adressit sekä usein jopa arkut ja kukatkin ovat valkoisia sekä korostetun hillitysti koristeltuja. Jäin miettimään, että tuntuuko musta väri meistä ahdistavalta ja haluammeko valkoista väriä käyttämällä muuttaa vaikean asian valoisammaksi ja steriilimmäksi”, Jäppinen pohtii.

Valkoisen värin yleistymisen näkyy muissakin kirkollisissa juhlissa. Esimerkiksi hääpuku saattoi 200 vuotta sitten olla mikä tahansa kaunis vaate. Valkoinen hääpuku tuli muotiin ylempien säätyjen parissa 1800-luvun alkupuolella. Kansannaiset pukeutuivat häihinsä 1800-luvun jälkipuolella ja vielä 1900-luvun alussakin pääsääntöisesti mustaan, koska hääpuku hankittiin ainoaksi juhlapuvuksi ja musta oli pitkään muotiväri.

Helsinki tulee olohuoneisiin

Pääkaupungin asukkaat usein unohtavat, että monet koko maata koskettavista juhlissa pidetään vain Helsingissä. Senaatintori on täytynyt esimerkiksi valtiovierailujen ja MM-kisamenestyksen aikaan, niin kuin Kauppatorin euroviisuvoiton jälkeen.

”Kun Lordi voitti, juhlat olivat Kauppatorilla, mutta koko Suomi pääsi niistä osalliseksi television välityksellä. Televisio on tuonut juhlat olohuoneisiimme ja on samalla luonut uudenlaista kansakunnan yhteistä juhla-kulttuuria.”

Muistutuksena tästä television tuomasta yhteisöllisyydestä on yksi näyttelyhuone sisustettu olohuoneeksi, jossa voi katsella televisiosta Senaatintorilla vuonna 1995 pidettyjä jääkiekon MM-kultajuhlia ja monia muita kansallisia huippuhetkiä.

Museon alakerran salissa kaupunkilaiset pääsevät puolestaan viettämään omia juhliaan, sillä tilan voi vuokrata iltaisin Palmian juhlapalvelusta. Sieltä voi tilata vaikka 1700-luvun kahvipöydän antimia juhlapaikan henkeen sopivasti.

”Halusimme avata talon ovet kaupunkilaisille. Juhlan aiheuttahan on aina, niin kaikille yhteistä kuin yksityistäkin. Vaikka juhlatavat muuttuvat ja juhlia on monenlaisia, on niissä aina jotain samaa. Juhla kohottaa arjen yläpuolelle. Juhlan tekevät ihmiset kokoontuessaan yhteisen ilon tai surun äärelle. Juhla on jakamista”, kiteyttää tutkija Jere Jäppinen juhlan olemusta.

Tiina Kotka

- Sederholmin talo, Aleksanterinkatu 16-18, puh. 310 36529, avoinna ke ja pe – su klo 11–17, to klo 11–19, pääsymaksu 4/2 €, torstaisin ja alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.

Kuva Jukka Uotila

Museon juhlapöydässä näkyy monikulttuurisuus: esillä on perinteisen luterilaisen jouluaterian lisäksi somalien eid al-fitr -ateria sambuusi-lihapöyräköineen, baajiye-papupyöryköineen ja buskut-pikkuleipineen sekä ortodoksisien pääsiäisherkuja baba-leivästä pashaan.

Kuva Iina Timirjasev / Helsingin kaupunginmuseo

Vappu on vanha eurooppalainen kevätjuhla. Tämän iloisen 1910-luvun vappuseurueen jäsenistä vain koiralla on ylioppilaslakki päässään.

Kerrostalo on enemmän kuin 2h+kk

Kerrostalo on mainio asumismuoto. Kerrostalorakentamista on vain valitettavasti vaivannut jo pitkään yksipuolisuus. Nyt tähän halutaan muutos.

Havainnekuva Steven Hall Architects / Vesa Hankonen Architects

Kerrostalon imago on viime vuosikymmeninä päässyt rapistumaan. Mielikuvia ovat hallinneet betonielementeistä kootut persoonattomat standarditalot ja niiden perusasunnot. Vaihtoehdot ovat olleet vähissä. Lifestyle-lehdet hehkuttavat oman talon autuutta ja onnellisen perheen parhaaksi ympäristöksi on kohotettu iso omakotitalo kaukana kaupungin sykkeestä.

Helsinki on kuitenkin kerrostalojen kaupunki. Helsingin asunnoista noin 85 prosenttia on kerrostaloissa ja ylivoimaisesti suurin osa valmistuvista asunnoista on kerrostaloasuntoja. Kerrostaloasuminen on laadukas ja mainettaan arvostetumpi asumismuoto. Valitettavinta on ollut kerrostalotuotannon yksipuolisuus.

”Tarvitsemme enemmän valinnanvaraa. Helsingissä on oltava houkuttelevia kerrostaloasuntoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. Haluamme myös parantaa kerrostaloihin liittyviä mielikuvia ja tuoda esille sen, että kerrostalo on mainio vaihtoehto myös lapsiperheille, jotka haluavat asua kaupungin palvelujen lähellä”, sanoo asemakaava-arkkitehti **Annukka Lindroos** Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Helsingissä onkin ryhdytty määrätietoiseen kerrostaloasumisen kehittämiseen. Parin vuoden ajan käynnissä olleen kerrostalojen kehittämisprojektin pyrkimyksenä on luoda edellytyksiä nykyistä yksilöllisemmälle kerrostalorakentamiselle.

”Kehittämistä tekee kaupunkisuunnitteluviraston vetämänä laaja-alainen työryhmä, joka analysoi kerrostalosuunnittelun ja -rakentamisen nykytilannetta. Yksi tavoite on saada käyntiin konkreettisia koerakentamis- ja kehittämiskohteita ja sitä kautta juurruttaa myös pysyviä muutoksia kerrostalotuotantoon. Työssä ovat mukana kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, asuntotuotantotoimisto, talous- ja suunnittelukeskus sekä rakennusvalvontavirasto”, Lindroos kertoo.

Lamellitalo hallitsee markkinoita
Hallitsevia kerrostalotyyppejä ovat pitkulaiset usean porrashuoneen lamellita-

👉 **Leppäsuon asuinkorttelin arkkitehtuurikilpailun voittanut Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen Oy:n ehdotus tuo kattoasumisen tunnelmaa usealle kerrokselle.** 👉

Havainnekuva Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen Oy

Maailmankuulu amerikkalaisarkkitehti Steven Holl on suunnitellut Taivallahteen Meander-nimisen kerrostalon. Toteutuessaan se olisi täysin nykyisestä tuotannosta poikkeavaa rakentamista.

lot sekä yhden porrashuoneen ympärille muodostuneet pistetalot. Poikkeavia talotyyppijä ei ole käytännössä rakennettu. Peräti 99 prosenttia kaikesta helsinkiläisestä kerrostalorakentamisesta on viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana ollut lamelli- ja pistetaloja. Myös asuntotyypit ovat kovin samankaltaisia. Karkeasti sanoen asuntoja on tehty anonyymeille keskivertokäyttäjille. Tilajaotelu perustuu edelleen funktionalismin perinteeseen.

”Lamelli- ja pistetaloihssahan ei ole sinällään mitään vikaa. Ne vastaavat hyvin moniin tarpeisiin ja menevät kaupaksi”, sanoo talotyyppiselvityksen laadinnassa mukana ollut arkkitehti **Selina Anttinen** kaupunkisuunnitteluvirastosta. Aivan viime aikoina on ollut havaittavissa uudenlaisten talotyyppien vähittäistä tuleamista markkinoille.

”Uudenlaisia kerrostaloja on jo jonkin verran rakenteilla. Näitä ovat esimerkiksi Pasilan konepaja-alueelle tulevat talot, joissa on kattoasuntoja, Arabianrannan uusloft-asunnot tai Lauttasaaren nouseva Merenkulkijanrannan alue, jossa usean talotyyppin yhdistelmää rakennetaan osittain meren päälle”, Anttinen kertoo.

Erilaistuvat ympäristöt

”Kerrostaloasumisessa asuinympäristöllä on suurempi merkitys kuin omakotiasumisessa, missä itse talon ominaisuudet ovat ratkaisevassa asemassa. Viime vuosikymmeninä on koettu, että asuinalueet ovat kaikki aika samannäköisiä. Niiltä on puuttunut selkeä oma identiteetti. Tämä on asia, johon nykyisessä kaupunkisuunnittelussa kiinnitetään runsaasti huomiota. Nyt halutaan suunnitella erilaisia, vahvasti omaleimaisia alueita”, Anttinen toteaa.

Tähän on Helsingissä nyt hyvät mahdollisuudet.

”Suunniteltavat alueet ovat hyvin erilaisia keskenään ja suunnittelulla niitä vielä entisestään erilaistetaan. Vanha satama-alue on jo lähtökohdiltaan ihan erilainen kuin vaikka Kuninkaantammi. Tämä myös näkyy suunnittelussa.”

Samoilla linjoilla on myös kokenut asutosuunnittelija, professori **Jyrki Tasa**.

”Eri alueilta kaivataan erilaisia asioita ja eriluonteista arkkitehtuuria. Pohjoismaiseen kaupunkirakentamiseen liittynyt ihan hyvää tarkoittavaa tasapuolisuutta ja samankaltaisuutta ei enää haluta. Nyt halutaan erilaisuutta.”

Asukkaita on kuunneltava

Jyrki Tasan mielestä on nähtävissä, että asukkaiden toiveet ja unelmat ovat muuttumassa. Avainsana on asukaslähtöisyys. Tämän tulisi näkyä kaikessa kaavoituksesta asuntojen suunnitteluun ja rakentamiseen. Arkkitehdit voivat havainnollista näitä mahdollisuuksia.

”Suunnittelussa on kuultava asukkaiden mielipidettä. He tämän lystin maksavat, joten heidän tarpeensa ja toiveensa on pystyttävä ottamaan huomioon. Uskoin, että tämä on myös rakennusliikkeiden intressi. Onhan heidänkin toiveenaan tyytyväinen asunnon omistaja.”

Myös kaupunkikulttuurissa tapahtuvat muutokset heijastuvat asumistoiveisiin.

”Asumisesta on tullut eräällä tavalla kestokulutushyödykkeen kaltainen tuote, jolta haetaan tiettyjä ominaisuuksia. Tähän liittyy myös käynnissä oleva kaupunkikulttuurin ja kaupunkiasumisen muutos. Helsingistä on tulossa suurkaupunki, josta haetaan suurkaupungin sykettä.”

Uusilla kerrostalovaltaisilla asuinalueilla tyypillinen ongelma on palvelujen niukkuus tai niiden syntyminen pitkällä viiveellä. Varsinkin ensimmäisinä alueille muuttavat saavat kärsiä vuosikautia keskeneräisestä ympäristöstä ja palvelujen niukkuudesta. Investointeja kaupallisiin palveluihin ei tahdo syntyä ennen kuin on riittävän suuri määrä asukkaita. Tätä problematiikkaa tutkinut arkkitehti **Meri Louekari** ei pidä asiaa voittamattomana ongelmana. Maailmalta löytyy rohkeasti päinvastaisia esimerkkejä.

”Berliinissä on osattu hienosti ottaa huomioon myös väliaikaisen käytön potentiaaliset mahdollisuudet. Kaiken toiminnan ei tarvitse olla pysyvää. Väliaikaiskäytön salliminen ja tukeminen mahdollistaa nopea reagoinnin erilaisiin kehitystilanteisiin”, Louekari kuvailee.

”Tämä on hyödyllistä nimenomaan uusilla alueilla, jotka eivät alkuvaiheessa houkuttele pysyviä palveluja. Väliaikaiskäyttö on monin paikoin jopa nostanut alueiden ja kiinteistöjen arvoa. Väliaikaiskäytön muotoja ovat esimerkiksi pienirytykset, kulttuuritoiminta, puutarhat, ravintolat, baarit, taideprojektit tai liikuntatilat.”

Heikki Mäntymäki

LyhytInfo

Esteettömmään elämään

Ensi vuoden alusta alkaen kaikki kadut, puistot sekä julkisten rakennusten piha-alueet tulee, aina kun mahdollista, peruskorjata ja rakentaa esteettömiksi eli kaikille helpoksi kulkea.

”Kuvittele kaupunki, jossa menisit minne pääset etkä suinkaan sinne minne haluaisit mennä. Esteettömän ympäristö on peruspalvelu, jonka ansiosta niin äitien lastenvaunujen kanssa, liikuntaesteisten, vanhusten kuin matkalaukkuja raahaavien turistien on mahdollista mennä minne haluavat”, Helsinki kaikille -hankkeen projektinjohtaja **Pirjo Tujula** sanoo.

Uudet alueet suunnitellaan joko perustason tai erikoistason alueiksi. Perustason ratkaisut täyttävät esteettömän ympäristön yleiset vaatimukset. Esteettömyyden erikoistasona edellytetään julkisen liikenteen pysäkeillä, kävelykaduilla, keskusta-alueilla, kaikille soveltuvilla liikunta- ja leikkipaikoilla sekä vanhus-, vammais-, sosiaali- ja terveyspalvelujen ympäristöissä.

”Alueella voi esimerkiksi olla näkövammaisia auttavia kohokuvakarttoja ja pistekirjoitettuja opasteita”, Tujula havainnollistaa.

Vanhoille jo rakennetuille alueille Helsinki kaikille -projekti laatii alueelliset esteettömyyssuunnitelmat, joissa määritellään osat ja reitit, joita tullaan kehittämään erikoistason tai perustason vaatimusten mukaisiksi. Omat alueelliset esteettömyyssuunnitelmansa ovat saaneet jo keskusta, eteläiset kaupunginosat, Haagan, Kannelmäen, Lauttasaaren, Malmin, Myllypuron, Keski-Vuosaaren ja Vanhan Vuosaaren alueet.

Esteetöntä rakentamista ohjaamaan on saatu valmiiksi tyyppiirustukset, joita ylläpitäjät ja urakoitsijat veloitetaan käyttämään korjaustöiden yhteydessä. Tyyppiirustukset löytyvät Helsinki kaikille -projektin nettisivuilta osoitteesta www.hel.fi/helsinkikaikille.

Puita karsitaan

Puita karsitaan sähköjohtojen ja ulkovalaisimien läheltä Länsi-Helsingissä tämän talven aikana. Karsinnat tehdään turvallisuuden ja sähköjakelun häiriöttömyyden varmistamiseksi sekä valaistuksen parantamiseksi. Johtojen ympäriltä poistetaan oksat ja rungot, jotta ne eivät vahingoita johtoja. Myös johtojen päällä olevat oksat poistetaan, jotteivät ne lumen painosta taivu johtojen päälle.

Työt teettävät Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin Energia. Karsintoja tehdään Vantaanjoen, Vanhan kaupunginlahden ja Kruunuvuorenselän länsipuolelle jäävässä kaupunginosissa. Lisäksi Itä-Helsingissä tehdään paikoitellen lisäkarsintoja aiemmin karsituilla alueilla.

Kaisaniemi esillä

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut asemakaavaluonnoksen Kaisaniemenpuiston tulevasta kehittämisestä. Tavoitteena on sekä vaalia puiston historiallisia piirteitä että tehdä siitä houkutteleva ympäristö kaiken ikäisten kaupunkilaisten monipuoliseen käyttöön.

Kaisaniemenpuiston edellinen perusteellinen uudistus tehtiin 1920–30 luvulla. Puisto oli tuolloin jo satavuotias ja uudistusta edelsi silloinkin useiden vuosien keskustelu vaihtoehtoisista ratkaisuista.

Asemakaavaluonnos on nähtävillä 14.12. asti kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansakoulukatu 3, 1. krs, sekä internet-osoitteessa www.hel.fi/ksv kohdassa Nähtävänä nyt!.

Havainnekuva Arkkitehtitoimisto Tuomo Siltanen Oy

Nyt menoksi!

Näyttelyitä

Valokuvia isistä

Jugendsalissa jatkuu 15 harrastajavalokuvaajan yhteisötaideprojekti 13.1. saakka. Voimauttavan valokuvan keinoin toteutettu projekti on ollut kuvaajille väylä löytää vastauksia omaan minään tai isään liittyviin kysymyksiin. Kuvat eivät ole pelkkiä dokumentteja, vaan avaimia tietoisuuteen itsestä, lapsena olemisesta, isästä tai isyydestä. Isyyskokemuksia pääsee pohtimaan myös näyttelyn vuorovaikutteisten internetsivujen, yleisöluentojen ja konserttien kautta. Näiden lisäksi yleisö voi osallistua voimauttavan valokuvan työpaajaan, jonka järjestää Kameraseura. Näyt-

Kuva Eddie Iles

telyn kuraattorina ja prosessiohjaajana on toiminut valokuvaaja Miina Savolainen.

• Jugendsali, Pohjoisesplanadi 19, näyttely on avoinna ma–pe 9–17 ja su 11–17 (Jugendsali on suljettu 22.12.–1.1.). Vapaa pääsy.

Kansainvälistä musiikkia ja herkkuja

Itä-Helsingin kulttuuritaloissa on syksyn aikana tutustuttu erilaisiin kulttuureihin. Joulukuussa Stoassa on musiikin lisäksi tarjolla muun muassa afrikkalaisia herkkuja, romanien koristeellisia käsitöitä, tulevaisuuden ennustamista korteista ja eksoottisia tunnelmia ainutlaatuisessa sufi-aatteen 800-vuotisjuhlassa.

• 7.12. klo 19–23 herkutellaan afrikkalaisilla rytmeillä ja makupaloilla. Ohjelmassa on tanssi- ja musiikkiesityksiä sekä afrikkalaista ruokaa. Liput 10 e, hintaan sisältyy ruokannos ja ohjelma.

• 8.12. klo 19–23 on vuorossa tutustumishetki romanien maailmaan. Kaikki maailman romanit – Mustalaisvankkureiden kyydis-

Kuva Ari Heinonen

Galaxy-yhtye esiintyy Sufi-musiikin illassa ma 17.12. klo 19–21.30 Stoassa.

sä Istanbulista Helsinkiin, Suomen mustalaisten perinnelauluja ja mustalaismusiikkia Turkista, Serbiasta, Albaniasta, Romaniasta ja Kreikasta, käsityönäyttely, ennustaja povaa. Liput 8/5 e.

• 17.12. klo 19–21.30 vietetään Sufi-musiikin iltaa. Turkkilaiset, arabialaiset ja senegalilaiset rytmit luovat mystistä islamilaista sufi-musiikkia. UNESCO on julistanut vuoden

2007 sufi-aatteen perustajan Mevlanan juhluvuodeksi. Liput 10/7 e. Lipunmyynti: (09) 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Jenny Nyströmin kuvamaailma

Postimuseon näyttelyssä tutustutaan 5.1. asti ruotsalaisen Jenny Nyströmin (1854–1945) joulu- ja uudenvuoden kortteihin. Nyströmin lämmin kuvamaail-

Tontun synty ja sen suosio ajoittuu joulun yleisen merkityksen kasvuun 1800-luvun lopulla, jolloin joulusta tuli vuoden tärkein juhla.

ma kertoo vuosisadanvaihteen joulunvietosta Pohjolassa. Erityisesti taiteilija tunnetaan pohjoismaisen joulutontun luoja-
na. Korteissaan hän on kuvannut runsaasti myös kodin joulua sekä kristillistä jouluperinnettä.

Nyström kiinnostui tontusta jo 17-vuotiaana, kun hän luki Viktor Rydbergin sadun Lille Viggs Äfventyr på Julaftonen. Innokkaana piirtäjänä hän kuvitti tarinan, joka ilmestyi kirjana vuonna 1875. Satu on kuunneltavissa näyttelyssä Juhani Ahon suomennoksena.

Taidenäyttelyn tyyliin ripustetut kortit ovat lainassa keräilijä Teuvo Termoselta. Näyttely on tekstitetty suomeksi ja ruotsiksi.

Jenny Nyströmin joulu-näyttelyyn liittyy oheistapahtumia, joista lisätietoa löytyy museon nettisivulta www.posti.fi/postimuseo.

• Postimuseo, Helsingin pääpostitalo, Asemaukio 5 H. Museo on avoinna ma–pe 9–18, la–su 11–16. Pääsymaksu on 4/3 euroa, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.

Muksuille

Lämmintä mieltä lumilauluin

Talvinen konsertti kutsuu koko perheen Malmitaloon laulamaan lumesta lauantaina 15.12. Satu Sopanen ja Lumilaulu-orkesteri esittävät talvilauluja ja houkuttelevat yleisönkin mukaan laulantaan.

Lumilauluja lapsille on huolella rakennettu esitys valoja, äänentoistoa, lavastusta, juontoja, leikkejä, sovituksia ja musisointia myöten. Lumilaulu-orkesteri koostuu joukosta lastenmusiikin ammattilaisia. Orkesteria johtaa Soili Perkiö ja sointimaailmoja luovat Satu Sopanen, Kosti Kotiranta, Maija Karhinen, Heikki Kangas-

niemi ja Arto Anttila. Kansanmusiikkisävytteisistä, mukaansatempaavista sovituksista vastaa Soili Perkiö. Satu Sopanen laulaa, laulattaa ja leikittää yleisön elämysmatkalle lumisiin maisemiin ja talven ihmeisiin. Konsertissa paukkuvat pak-kaset ja lumiukkojakin marssitetaan esittäytymään.

Liity mukaan iloiseen joukkoon lauantaina 15.12. klo 14 ja 16. Kesto n. 45 min. Liput 4 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Kuva Riku Virtanen

Talvisirkuksessa seikkailee poro

Hurjaruuthin Talvisirkuksessa on tänä vuonna pääosassa Iisakki-poro. Huumori ja huima akrobatia siivittävät Iisakin tarinaa, jossa poron joka joulunainen reen-
vetourakka ei onnistu ilman kestävyyskoulutusta.

Ohjaaja Arja Pettersson on yhdessä Kirsi Mannisen ja Taina Mäki-Ison kanssa loihittanut lavalle mielikuvitusta kutkuttavia hahmoja punaisesta kansasta poroprinssessoihin. Kotimaisten esiintyjien lisäksi

Kaapelitehtaan Pannuhallissa saa jännittää taiturimaisten Ranskasta, Latviasta, Liettuasta ja Espanjasta saapuneiden sirkustaiteilijoiden esityksiä. Villiä menoa tahdittaa Trio Hurjaporo.

Esityksiä on lyhyttä joulutaukoa lukuun ottamatta 6.1. asti lähes päivittäin. Tarkeimmat tiedot esityksestä ja näytöksistä löytyvät www.talvisirkus.fi -nettisivuilta. Liput 25/15 e, perhelippu 69 e ja klo10 alkavat esitykset 9 e.

Paukkumaissin poksahdeltua

Lastenmusiikkiorkesteri Paukkumais-si on rytmipumppu, joka seikkailee laajassa rytmiavaruudessa sekoittaen musiikkiinsa reggae- ja skarytmejä sekä soukous- ja afrobeat-hekumaa. Tytti Metsän laulu, jouhikko ja kantele lisäävät sop-paan oman mausteensa eli kansanmusiikin vahvan osaamisen. Tässä orkesterissa on taitoa ja intoa! Yhtyeen rytmikkäiseen ohjelmistoon kuuluu niin kesto-hit-

tejä kuin orkesterin omia sävellyksiäkin. Paukkumaissi saa taatusti koko perheen leikkimielelle.

Paukkumaissi poksahdelee Stoassa lasten iloksi 15.12. klo 14, kesto n. 1 h. Liput 4 e. Lipunmyynti: (09) 31012000, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Joulupolulla tavataan

Seurasaareen Joulupolku järjestetään lasten iloksi myös tänä vuonna. Epä-
kaupallista tapahtumaa vietetään sunnuntaina 16.12. klo 13–17. Ohjelmassa on luvassa näytelmiä, kauneimpia joululauluja, leikkejä tonttujen kanssa sekä satuja. Lapsille tarjotaan riisipuuroa. Sitä varten toivotaan, että lapsilla on mukanaan lauta-

set ja lusikat. Juhlakentällä voi myös paistaa makkaraa. Joulupukki ja muori liikkuvat saareissa kuuntelemassa lasten toiveita. Joulupolulle on vapaa pääsy. Tapah-tuma järjestetään vapaaehtoisvoimin ja sen suojelijana on tohtori Pentti Arajärvi. Saareen kannattaa lähteä julkisilla kul-kuneuvoilla.

Klezmerin juhlaa Savoysa

Helsinki Klezmer Festival tuo Itä-Euroopan juutalaisten kansanmusiikin katselmuksen Savoy-teatteriin 08.–12.12. • Ohjelman aloittaa **8.12. klo 20** Dobranotch, joka koostuu Moldovan, Venäjän ja Libanonin muusikoista. He saavat inspiraationsa balkanilaisesta, juutalaisesta ja itämaisesta musiikista. Dobranotch luo uutta maailmanmusiikkia, jossa erilaiset virtaukset rikastuttavat toisiaan. Itkevän juutalaisen viulun, cimbalomon poikkeuksellisen kaunis sointi, rumpujen itämainen rytmi ja trumpetin mahtava ääni tekevät yhtyeen saundista ainutlaatuisen. Liput 24 e. • **9.12. klo 20** on vuorossa Konsonans Retro & Christian Dawid. Konsonans Retro on vaskiyhtye ja perheorkesteri Odesan alueelta Ukrainasta – ja tällä hetkellä yksi mielenkiintoisimmista uusista itäeurooppalaisista maailmanmusiikkiryhtyeistä. Sukupolvien ajan Baranovskyn perhe ja lähisukulaiset ovat soittaneet intohimoisesti villiä ja suloista häämusiikkia sekä voimakkaita sekoituksia moldovalaista, ukrainalaista ja juutalaista musiikkia. Soittamisen lisäksi yhtye myös laulaa missä tahansa liikkeeseen. Vuonna 2006 orkes-

V Helsinki Klezmer Festival. Dobranotch (Venäjä) Savoy-teatterissa 8.12.

teriin liittyi berliiniläinen huippuklarinetisti Christian Dawid. Siitä lähtien Konsonans Retro on herättänyt huomiota ja saanut tuhansia ihailijoita festivaaleilla, joissa yhtye on kiertänyt konsertoimassa. Liput 24 e.

• **11.12. klo 20** esiintyy Savoysa Kharkov Klezmer Band. Yhtyeen muusikot käyttävät traditionaalisia soittimia, kuten akustista viulua, klarinettia, pianohaitaria ja kontrabassoja. Kharkovin keulakuva Stanislav Raiko on esiintynyt ja pitänyt klezmer-mestarikursseja ympäri maailman. Liput 24e. • Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46-48. Lisätietoja ohjelmasta saa www.klezmeryhdistys.com -nettisivuilta.

Huippujazzia Malmitalossa

Jazzkitaristien huippuihin kuuluva Peter Bernstein vieraillee Suomessa ja esiintyy Malmitalon lavalla 7. ja 8.12. New Yorkissa syntynyt kitaristi on kuulunut kotikaupunkinsa jazzpiireihin vuodesta 1989. Bernsteinin soitossa on rento fraaseeraus, pehmeä lyyrisyys ja selkeä sointi. Hänen juurensa ovat modernin jazzin valtavirrassa, mutta hänen improvisaa-

Jazzkitaristi Peter Bernstein konsertoi Malmitalossa 7.12. ja 8.12. klo 19.

tionsa ovat vapaita sen keskeisistä kliseistä. Peter Bernstein on kehittänyt kitaran äänestä omintakeisen ja persoonallisen.

Malmitalossa Bernsteinia komppaavat kosketinsoittaja Gary Versace ja rummuissa on Mika Kallio. Versace on Hammond-urkuri ja pianisti, joka kotiutui New Yorkiin kesäkuussa 2002. Siitä lähtien hän on ollut yksi kaupungin jazzkentän kysytyimpiä ja monipuolisimpia muusikoita. Triossa ei suomalainen jazzpanos jää amerikkalaista haaleammaksi; harvinaisen laaja-alaiseksi rumpaliksi kehuttu Mika Kallio on ollut jo useita vuosia yksi Suomen arvostetuimpia muusikoita erityisesti yksilöllisen ja omaperäisen tyylinsä vuoksi.

Esitykset alkavat molempina iltoina klo 19. Liput 10 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Gyan Dookie & Telecaster Combo

Tarunhoitoisen helsinkiläisyhtyeen kauan odotettu paluu esiintymislavoille yli kahdenkymmenen vuoden hiljaiselon jälkeen toteutui syyskuussa. Alkuperäisessä kokoonpanossaan Juttutuvan Ghetto Blues -klubilla esiintynyt orkesteri otettiin vastaan valtaisan suosion saattelemana. Autenttisella 1950-luvun Chicago-bluesilla kuulijansa aikoinaan ällistytännyt yhtye on nyt mahdollista kokea Malmitalolla joulukuun 19. päivänä. Tapahtuma on samalla Telecaster Combon levynjulkistamiskonsertti. Uunituore CD on ensi kertaa myynnissä Malmitalolla. Tallenne sisältää kaikki yhtyeen aikoja sitten keräilyharvinaisuuksiksi muodostuneet vinyyljulkaisut vuo-

silta 1984–86 sekä joukon uusia studioäänitteitä. Ennen Gyan Dookieta Malmitalon lauteille nouseva helsinkiläinen Cat Lee & Co. on käsitte kotimaisessa juurimusiikki-kentässä. Jazzia, swingiä, countrya, bluegrassia ja bluesia yhdistelevä ”combo” julkaisi viime vuonna suitsutetun debyyttialbuminsa Moon Follows. Karismaattisen laulajattaren Miss Cat Leen (Katri Somerjoki) johdolla keikkailevan yhtyeen esityksissä ovat läsnä raudanluja osaaminen ja tyyliä ja huumori.

Telecaster Combo -yhtye Malmitalossa 19.12. Kuva kahdenkymmenen vuoden takaa.

Konsertti alkaa klo 19, kesto n. 2 h väliaikoinen. Liput 10 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Afropoppia suoraan Senegalista

Lokakuussa uuden levyn ”Made in Dagar” julkaissut senegalilainen afropop-yhtye Orchestra Baobab konsertoi Savoy-teatterissa 12.12. klo 19. Lähes ikonin asemaan noussut Länsi-Afrikan ylpeys on yksi merkittävimmistä afrikkalaisyhtyeistä.

”Kun saavuini Senegaliin vuonna 1968, kuuli siellä vain kuubalaista musiikkia”, kertoo Orchestra Baobabin togolainen kitaristi Barthélemy Attisso. ”Kotona kuuntelimme nigerialaista ja kongolaista musiikkia, mutta jos meni klubille Dakarissa, olisi voinut vanhoja, että kuubalaiset ne siellä soittavat. Silti he kaikki olivat senegalilaisia”.

Tämä oli siis lähtökohta, kun Baobab vuonna 1970 perustettiin. Orchestra Baobabin musiikkityyli fuusioitui afrokuubalaisista ja portugalilaisista rytmeistä, kongolaisesta rumbasta ja länsiafrikkalaisesta high life -musiikista. Baobabin perustaminen oli lähtölaukaus musiikilliselle renessanssille, joka muutti Senegalin pääkaupungin yhdeksi maailman elävimmistä musiikkikaupungeista. Baobab merkitsee Senegalille samaa kuin Buena Vista Social Club Kuuballe. Liput 38/35 e. Lipunmyynti: (09) 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46-48, www.savoyteatteri.fi.

Tunnelmaa harpuilla

Suomen Harpistit ry:n joulukonsertissa Vuotalossa on luvassa harppumusiikin helmi-teoksia ja jouluisia kappaleita eri kokoonpanoilla, joihin kuuluu niin lapsimusiikoita kuin alan huippuharpistejakin. Tule kuuntelemaan lumoavia sävelmiä, ja ihastelemaan hienoja, harvoin nähtyjä soittimia koko perheen voimin.

Konsertti on Vuotalossa 8.12. klo 17, kesto 1 h. Liput 4 e, lapset vanhempien seurassa ilmaiseksi. Lipunmyynti: (09) 31012000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tunteja ennen ovelta.

• Vuotalo, Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Täydellinen persikka

Unkarilaisen Ferenc Molnárin (1878–1952) komedia Täydellinen persikka saa ensi-iltansa Helsingin Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä 12. tammikuuta. Romanttisen komedian ja farssin välimaastossa kutkuttavasti tasapainoilevan näytelmän tapahtumat sijoittuvat Italian Rivieralle, ylläiseen hotelliin.

Tapahtumien keskiössä on teatteriseurue, joka valmistelee parhaillaan uutta operettia. Kuuluisa näyttämökirjailija kreivi Sandor Turai on saanut teoksensa säveltäjäksi nuoren lahjakkaan Alberg Adamin, jonka ihanasta Ilona-kihlatus tulla operetin primadonna. Vahingossa kuulu lemmeäs kohtaus uhkaa kuitenkin romuttua koko operetin. Turai päättää pelastaa tilanteen ainoalla osamalla tavalla, ja tarttuu kynään.

Näytelmässä, jota on vuosikymmenten ajan esitetty valtavalla menestyksellä ympäri maailmaa, täytyy olla jotain erityistä. Ferenc Molnárin loistavat huumiot teatterin tekemisen kiemuroista ja ihmisluonteen heikkouksista ovat polttoainetta älykkäälle juonelle, joka saa intellektuellit ja teatterin sisäpiiriläiset hykerteleämään, ja loput katsojista ulvomaan naurusta. Huhun mukaan tarina pohjautuu tositaapahtumaan.

Täydellinen persikka 10.1. alkaen Helsingin Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä. Liput 34/29 e.

• Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. (09) 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2, p. (09) 696 27033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22, p. 0600 900 900 (1,50 e/min +pvm).

Pekka Strang, Asko Sarkola, Vappu Nalbantoglu ja Eero Saarinen suunnittelevat täydellistä operettia Helsingin Kaupunginteatterin komediassa Täydellinen persikka.

Muuta menoa

Gardeniassa tapahtuu

- Gardenian trooppisessa puutarhassa kasvaa runsaasti tuttuja maustekasveja. Niihin voi tutustua oppaan johdatuksella 15.12. klo 12 ja 13, sekä 17.12. klo 13. Liput 3,50 e/aikuiset, 1,80 e/lapset, opiskelijat, 2,00 e/eläkeläiset, 8,00 e/perhelippu.
- Joulusirkusesitys on luvassa 16.12. klo 16, kun Ohkolan sirkuskola näyttää vauhdikkaat taitonsa koko perheelle. Ohjelmassa on muun muassa yksipyöräisiä ja akrobatiaa. Tilaisuuden jälkeen on mahdollista kokeilla joitakin sirkuslaitteita. Sisäänpääsymaksu 5 e/aikuiset ja 3 e/lapset. Lippuja voi lunastaa myös ennakkoon Gardeniasta.
- Joulukukka-asetelma omaan astiaan tehdään 17.12. klo 17–19.30. Kurssin hin-

ta 13 e + materiaalit käytön mukaan. Kurssin vetäjänä toimii puutarhuri Peatta Tervo. Samansisältöiset kurssit järjestetään myös 18. ja 19. 12. klo 17–19.30. Ennakoilmoittautuminen Gardenian asiakaspalveluun p. 3478 400.

- Valkoisen tiikerin taikaa on luvassa 27.12.–6.1. Trooppisessa puutarhassa kulkee tiikeripolku, jonka varrella tutustutaan valkoiseen tiikeriin ja viidakossa kasvaviin hyödyllisiin lääkekasveihin. Sisäänpääsymaksut: lapset 1,50 e, aikuiset 3,50 e, perhelippu 8,00 e. Polulle pääsee ma–to klo 10–18, pe klo 10–14, la–su klo 10–17.

- Gardenia, Koetilantie 1, Viikki.

Kuva Helsingin kaupungin kuvapankki, Mimma Brandt

Elävät kuvat Gloriassa

Kulttuuriareena Glorian elokuvailloissa on leppoisa tunnelma ja sinne voi tulla viettämään sunnuntaita perheen, kavereiden tai ihan vain itsensä kanssa. Tilaisuus on maksuton. Ilta alkaa koko perheen elokuvalla ja jatkaa kolmen leffan kaaresa hieman vanhemmille suunnatulla materiaalilla.

Harrastelijat ja ammattilaiset ovat voineet lähettää omia lyhytelokuviaan esitettäväksi pitkien elokuvien välissä ja ennen niitä.

Sunnuntaina 16.12. esitetään klo 16.00 Autot (K3), klo 18.00 E.T. (K7) ja klo 20.00 Memento (K15).

- Kulttuuriareena Gloria, Pieni Roobertinkatu 12, www.nk.hel.fi/gloria.

Jouluisia myyjäisiä

Annalan joulutori järjestetään lauantaina 8.12. klo 11–15. Hyötykasviyhdistyksen myyjäisiin valmistetaan laatikoruokia, mallas- ja hedelmäleipiä sekä muita leivonnaisia. Myyntipöydiltä löytyy myös kransseja, joulukoristeita, huovutustöitä, nukenvaatteita ja kortteja. Kahvilassa myydään Annalan keittien riisipuuroa, sekahedelmäkeittoa sekä saharipullaa. Annalan huvila, Hämeentie 154.

Gardenian Joulumarkkinoilla 9.12. klo 11–15 on monenlaista myytävää lahjaksi tai kotiin vietäväksi. Tarjolla on muun muassa käsitöitä, koristeita, kortteja, koruja sekä syötävää ja juotavaa. Lapsille askartelua. Trooppiseen puutarhaan on vapaa pääsy. Gardenia, Koetilantie 1, Viikki.

Tuomaan markkinat tuovat Esplanadin puistoon perinteisen joulutorin, jossa yli 100 myyntikojussa myydään muun muassa käsitöitä, säilykkeitä ja leivonnaisia. Paikalla voi myös seurata seppiä työnäytöksiä. Markkinat ovat avoinna 10.–23.12. ma–pe klo 11–18, la–su klo 10–17.

Vanhan joulumyyjäiset järjestetään 13.–23.12. Tarjolla on käsitöitä, kynntilöitä, koristeita, kortteja, grafiikkaa sekä leivonnaisia ja muita herkkuja. Myyjäiset ovat avoinna ma–pe klo 11–20, la–su klo 11–18. Vanha ylioppilastalo.

Kuva Helsingin kaupungin kuvapankki, Esko Jämsä, Tuomaanmarkkinat

Makupaloja alkuvuoden kiinnostavimmista tapahtumista, ole hyvä!

Tammikuu

17 – 20

Matka 2008

18 – 20

Caravan 2008

23

Pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen ura- ja rekrytointimessut

31.1. – 3.2.

MP o8 Moottoripyöränäyttely

Helmikuu

8 – 17

Vene o8 Båt

29.2. – 2.3.

Fillari, Kunto, Retki, Swingi o8

29.2. – 2.3.

Kalastus o8

Maaliskuu

15

ViiniExpo

21 – 24

American Car Show

Huhtikuu

3 – 6

OmaPiha o8

3 – 6

OmaMökki o8

3 – 6

Oma Koti o8

3 – 6

Asuntomarkkinat o8

3 – 6

Sisusta! o8

25 – 27

Lapsi o8

25 – 27

Model Expo o8

26 – 27

Pet Expo o8

Katso lisätietoja www.finnexpo.fi

Helsingin Messukeskus

TEEMME TILASTA TILAISUUTESI.

I takt. Rune Holmström har ackompanjerat gymnastik i många år och samspelet mellan gymnasterna och pianisten löper som smort.

Daggfräscha "gubbar" gympar gärna

En del är rätt tunnhåriga på hjässan och andra har en lätt rondör runt midjan. Några är långsamma, andra kvicka och någon är styv i lederna. Men känslan för gymnastiken till tonerna av pianisten **Rune Holmström** går inte att ta misste på. Fast det är si och så med ordningen som snuddar vid barnen på dagis; en del hänger med och andra rör på sig enligt eget mönster i egna tankar.

– Men principen hos Daggdroppen är att man får fuska. Det är okej att ta det lugnt när orken tar slut eller när det känns illa. För det ska kännas bra, säger **Jan-Magnus Westerlund**.

Daggdroppen är gymnastikklubben för seniorer och den firar 60 år i år. Medelåldern i Daggdroppen är 65 och den äldsta aktiva daggdroppen är **Leo Backlén**, 85 år, som har morgongymnasti-

serat de senaste 45 åren. Än i denna dag spurtar och sträcker han på sig minst lika ivrigt som de yngre förmågorna.

Daggdroppen grundades 1947 och det var uttryckligen för att erbjuda tillfälle till motion tidigt på morgonen före arbetsdagen. Grundaren **Magnus Cedercreutz** menade att känslan av att börja dagen på rätt sätt präglar både kropp och själ och ger extra kraft och ork inför vardagen.

Daggdroppen är en del av verksamheten inom Helsingfors gymnastikklubb, HGK, som är Finlands äldsta med ursprung i 1875. Ursprungligen var HGK enbart avsedd för herrar och de 400 seniorerna är män. Bland de 200 juniorerna finns idag både flickor och pojkar som tränar flitigt med bland annat FM i gymnastik i sikte.

Daggdroppen gymnastiserar mellan 7 och 7.45 varje tisdag, onsdag och fredag. Strax före start är det rusning i porten på Lilla Robertsgatan. Ungefär fyrtio daggdroppar kommer rännande från olika håll för att hinna byta om för gymnastiken.

På tisdagar leder Jan-Magnus Westerlund gymnastiken och rutinen är stor både bland daggdropparna och hos honom. Pianisten klämmer i och uppvärmningen kör i gång. Westerlund pjaskar inte med "pojkar" och takten är god. Men den som inte orkar har inget att skämmas för.

När daggdropparna står på knä på gypmattan och tänjer på ryggen spelar pianisten Valpen i fönstret. Ingen finner något komiskt i kombinationen. På det blanka trägolvet springer, töjer, strechtar och böjer allt från läkare och jurist till tv-reporter och banktjänsteman. Daggdropparna representerar tiotals yrken och många branscher. En del är aktiva i arbetslivet, andra pensionärer.

Morgonens ansträngningar kulminerar i den gemensamma frukosten längs långbordet i klubb- rummet. Det bjuds på färsk frallor från ett närbeläget bageri, pålägg och kaffe. Stämningen är hjärtlig. Det märks att den sociala samvaron är lika viktig som gymnastiken.

Och priset då? Billigare än att gå på gym. Medlemskap i HGK kostar 34 euro i året och på det kommer terminsavgiften för två gypmorgnar i veckan på 80 euro.

Kvinnornas motsvarighet, Gymnastikföreningen i Helsingfors med nästan lika långa anor, ordnar inte med frukost i anslutning till gympan som oftast pågår i Norsen men urvalet är i stället brett. På programmet står åtta grupper för barn med gymnastik för allt mellan 3–5-åringar och 7–10-åringar och sex grupper för enbart kvinnor. Sedan finns ytterligare "motion mixed" som är avsedd både för herrar och damer.

Utöver Norsen gymnastiserar GFH:s barn, som inkluderar både flickor och pojkar samt damer i skolor på Drumsö, Brändö och i Munksnäs. Nya deltagare är välkomna och avgifterna varierar mellan 50 och 80 euro. Gymnastik till förmånligare pris erbjuder också Arbis som upprätthåller tiotals versioner av motion; pilates, aerobic, styrketräning, lätt gympa, hård gympa, yoga, konditionsboxning och seniordans.

Sträcker och stretchar. Man får fuska men nästan ingen gör det. För daggdropparna är motion och rörelse viktigt.

Av hjärtans lust. Bosse, Kricke och de andra daggdropparna håller takten under den tidiga gymnastiktimmen på Lilla Robertsgatan.

Ljus sång i jultid

Församlingarna håller fast vid traditionen att bjuda på tillfälle att delta i allsång inför julen. De vackraste julsångerna klingar i många kyrkor och det går bra att bara lyssna om man av någon anledning inte vill eller kan sjunga.

Markus församling ordnar med följande julstämningar som inte alltså ansluter sig till gudstjänster:

- 9.12 kl. 15 De vackraste julsångerna för barn, i Malms kyrka.
- 16.12 kl. 16 Julmusik i Kottby kyrka.
- 18.12 kl. 19 De vackraste julsångerna, i Malms kyrka.

Matteus församling bjuder på de vackraste julsångerna enligt följande schema:

- 8.12 kl. 15 Barnens vackraste julsånger, i Matteuskyrkan.
- 9.12 kl. 18 De vackraste julsångerna, i Matteuskyrkan.
- 10.12 kl. 17.45, 18.15, 18.45 och 19.15 Julvandring för stora och små, i Matteuskyrkan.
- 12.12 kl. 19 De vackraste julsångerna, i Kvarnbäckens kyrka.
- 16.12 kl. 18 De vackraste julsångerna, i Degerö kyrka.
- 17.12 kl. 19 De vackraste julsångerna, i Nordsjö kyrka.

Lukas församling har koncentrerat de vackraste julsångerna till den 15 december kl. 17 och till kyrkan i Kärböle.

Norra svenska församlingens program:

- 16.12 kl. 16 De vackraste julsångerna, i S:t Jacobs kyrka.
- 19.12 kl. 19 De vackraste julsångerna, i Gamla kyrkan.
- 6.1.2008 kl. 16 De vackraste julsångerna, i Tempelplatsens kyrka.

Södra svenska församlingens julsånger sjungs enligt följande:

- 18.12 kl. 19 De vackraste julsångerna, i Johanneskyrkan.
- 21.12 kl. 18/20.30 Julkonserter med Akademiska sångföreningen och Akademiska Damkören Lyran, i Johanneskyrkan.

Tomas församling bjuder på de vackraste julsångerna i Folkhälsans seniorhus på Mannerheimvägen 97. Det sker den 19 december kl. 18.

Annadagjul kl. 18 ordnar Tomas julsångsgudstjänst i anglikansk stil u Berghällsgården.

Trettondagen, 6.1.2008 kl 13 trettondagsgudstjänst med franska julsånger och fransk julmusik.

Foto Leif Weckström

Om julklappar och julseder i julkalender

I Helsingfors och andra finländska städer har man delat ut julklappar redan på 1600-talet. Julklappar var dock ingenting man slösade stora pengar på. Snarast var det fråga om anspråkslösa gåvor som kastades in genom dörren i smyg. Ofta var paketen försedda med rim.

Julklapparna blev mer påkostade på 1800-talet och på 1830-talet dök den hornförsedda julbocken upp i hemmen i Hel-

singfors. Julgubben med upphov i Tyskland blev vanlig först i slutet av 1800-talet.

På den tiden var julgubben klädd i grått. Hans amerikanska kollega, den rödklädda knubbiga figuren Santa Claus influerade sedan modet bland julgubbarna i Finland och på 1960- och 70-talet slog den röda dräkten slutligen igenom också hos oss.

Bland annat det här och mycket annat om julen och julseder ingår i Helsingfors stads egen julkalender som stadsmuseet ger ut. Julkalendern föreställer 250-årsjubilerande Sederholmska huset och på baksidan finns text i anslutning till varje lucka. Texten går både på svenska och finska. Julkalendern finns att köpa för 6 euro i Sederholmska huset och på stadsmuseets enhet vid Sofiegatan 4.

Lucia startar på marknaden

Finlands Lucia 2007 inleder sitt korta men intensiva värv som årets ljusbärande söndagen den 9 december och som traditionen bjuder, med att hedra Luciamarknaden med sin närvaro.

Luciamarknaden arrangeras i Esplanadparken, bakom Svenska teatern, och som vanligt är det skäl att vara ute i god tid. Lucia klämtar i klockan prick 11.00 och en stor del av pirogerna och pajerna, pepparkakorna och sopporna är slutsålda på kort tid. Utbudet av snyggt julpynt, näpna marsipanlucior och traditionella halmbockar är stort men det gäller även efterfrågan. Det mesta är slut långt innan Luciamarknaden är slut kl. 16.

Den egentliga Luciadagen inleder Lucia också enligt traditionen, med morgonkaffe på Aktia. I år medverkar hon senare samma morgon i en direktsändning från rundradions Stora smedjan och så ska hon hinna med besök på Folkhälsans seniorhus och Handelsgillet som firar 150 år.

Kröningsfesten börjar kl. 17 i Domkyrkan och kröningen förärras i år av **Paavo Lipponen**. Helsingfors gosskör sjunger och solist är operasångaren **Tom Nyman**.

Prick klockan 18 skrider Lucia ner för Domkyrkans trappa och den klassiska kortegen går i vintermörkret från Domkyrkan längs Alexandersgatan, via Mannerheimvägen till Södra Esplanaden och slutligen Salutorget.

Barnfesten med Lucia ordnas på Folkhälsan på Topeliusgatan 20. Barnen dansar ringlekar och upplever Arne Alligator den 16 december med start kl. 14. Inträdet är 5 euro.

Luciasoaren den 14 december kl. 19 har en värdig inramning på Riddarhuset. På programmet står utöver Lucia, sång av Tom Nyman även sketcher och ordlekar av självaste **Stafan** och **Stefan**.

Insamlingen i samband med årets Lucia används för att förebygga olycksfall bland äldre.

Foto Leif Weckström

Smaskig Lucia. Så kan hon också se ut, som en liten marsipanfigur.

I korthet

Späckat på Rastis den 9 december

Rastis i Nordsjö står för en händelserik söndag. Den 9 december börjar man dagen kl. 14 med pjäsen Igår, idag, imorgon – en flyktig story i vår tid. Pjäsen med gruppen Chilipeppar är halvdokumentär och handlar om Mohamed och Zahra och de svåra förhållanden de levde i sin hemstad Mogadishu. Förföljelse, flykten, ovissheten längtan till tryggheten. Och så livet i ett kallt klimat, tidsvis kalla och oförstående människor men också ett spirande hopp för den lilla familjen.

Senare samma dag kl. 18 har Blaua Frau urpremiär i Rastis med Prins Enok och Prins Sessan. En föreställning om prinsessan som inte sover i 100 år, inte väntar på att prinsen ska komma och rädda henne. Hon har inte ens lockigt hår och rosiga kinder. Pjäsen leker med stereotypa könsroller utan att försöka hävda sanningar om hur pojkar och flickor ska vara. För barn mellan 3 och 6 år. Rastis ligger vid Fjärdstået 6.

Prins Enok och Prins Sessan spelar också på Verandan i Luckan på Simonsgatan i samband med säsongens och årets sista saftsalong den 15 december kl. 13.

Övrigt program i Luckan:

- Babycafe den 12 december kl. 11 med Lucia som tema. Föräldraklubb för snack om barn och sänt.
- Filmkväll 12.12 kl. 19. The constant gardener. Amerikansk film i brasiliansk regi och kraftig tolkning av John Le Carrés succeroman.

Sagostunder för barn

- Höstens sista sagostund för barn på Tölö bibliotek ordnas den 8 december kl. 11–11.30. Inget inträde. Tölö bibliotek ligger vid Topeliusgatan 6.
- Barnens lördag på Ateneum den 15 december bjuder på sagotimmen med klassiska sagor av HC Andersen. Svenska sagor kl. 13.
- Skådespelaren Aarre Karén läser sagor på svenska den 4 december kl. 9.15 och 10.15 i Malms kulturhus på Nedre Malms torg.

Stimmig stämning på Sandels

Den smekande tonen från saxofonen letar sig ut mot Tölötorg. Dörren till Sandels – skolhus, ungdomshus och kulturhus – står på glänt och kafét badar i ljus. Men det är några trappor upp, mitt i huset som stämningen tättnar. Stearinljusen fladdrar svagt och trängseln runt borden är stor. Längst inne i hörnet står Sandels House Band och spelar. Bandet spelar jazz och gör sin egen tolkning av standarder som *Memories of tomorrow*, *My one and only love* och *Straight no chaser*. Stämningen är inte sämre än på en stimmig klubb i New York.

Sandels House Band består av tre gymnasiepojkar, tre duktiga killar som hellre spelar jazz och annan musik än ägnar sig åt skolarbetet. Fast det ska deras föräldrar egentligen inte få veta.

– Musiken vill nog ta överhanden. Den känns så angelägen. Jag drömmer om att bli proffsmusiker. Tänk att få arbeta med musik, på riktigt, säger saxofonisten **Axel Kalland** som till vardags går i gymnasiet Sibeliuslukio. Han får medhåll av de två andra i bandet, **Niklas Korhonen**, pianist och **Toon Verheyen**, trumslagare. Korhonen och Verheyen går på musiklinjen i Tölö gymnasium. Kalland och Korhonen är 16, Verheyen 18.

Klarar också kräsen publik

I publiken på Sandels sitter en hel del kompisar, mammor och pappor och syskon men Sandels House Band klarar nog av att spela för betydligt kräsnare publik.

Vild Verheyen. Trummis är Kimitopojken Toon Verheyen som till vardags går i Tölö gymnasium.

Så samspelat är de och så uppenbart fascinerade av jazz.

Jazz är inte direkt en genre som man associerar till dagens unga.

– Det blev bara så för att det var den enda sortens musik vi kom överens om, skrattar Kalland och de två andra instämmer.

– Vi är bäst på det, säger Korhonen.

– Dessutom är saxofonen ett typiskt jazzinstrument, tillägger Kalland.

Och de nämner på rak arm var sin idol och källa till inspiration.

– Pianisten **Keith Jarrett**, säger Niklas Korhonen.

– Saxofonisten **John Coltrane**, säger Axel Kalland.

– Trummisen **Steve Gadd**. Och **Art Blakeley**, säger Toon Verheyen.

När Sandels House Band jammade i huset i slutet av oktober hade gruppen i själva verket sin allra första gemensamma spelning.

Det svänger om bandet och jazzen men några verbala slängar till publiken vågar pojkarna sig inte på. Utom när de överraskar med en jazzig version av Pippi Långstrump. Då svänger det om dem också.

Sandels House Band står på scen igen onsdagen den 12 december mellan kl. 18 och 20.

– Och om vi får bestämma så fortsätter vi spelningarna på Sandels också under vintern och våren, säger Kalland, Korhonen och Verheyen.

Inget inträde för jazz i Sandels. Sandels ligger vid Sandelsgatan 3 vid Tölötorg. I huset verkar Tölö gymnasium, Musik- och kulturskolan i Sandels (tidigare känd som Brages musikskola) och svenska ungdomsgården samt delvis högskolekolan Lönkan.

Biljardturnering

Svenska ungdomsgården är i stort numera koncentrerad till Sandels som färdigställdes i våras. Men svensk ungdoms-

Foto: Lef Weckström

Kalland kan. Saxofonisten i Sandels House Band Axel Kalland ger järnet.

verksamhet pågår också i Rastis, Spelmans och Drumsö.

– Det gemensamma programmet i slutet av året är den stora biljardturneringen. Kvalspelen pågår på de fyra gårdarna och sedan samlas de bästa till finalen i Sandels i januari, säger Greta Storlund på ungdomsgården.

Den som alltså är bra på biljard ska först kvala för att sedan på slutspelen. Kontakta Sandels, tfn 040 334 5056, Drum-

sö klubblokal, tfn 040 334 8078, Spelmans klubblokal, tfn 040 334 8090 eller ungdomsgården Rastis, tfn 040 334 8031, så får du datum och tidtabeller.

Ungdomsgården Sandels är öppen måndag, onsdag och fredag kl. 14–21, torsdag 14–18 och varannan lördag 18–23.

Kafét, som är avsett för alla så skolbespisningen är slut, är öppet alla vardagar från 14 till 20.

Glansiga pärlor blir glittrande smycken

Frida Westerback låter pärlorna rinna ur påsen. Små svarta, vita och gråa och stora rosafärgade. En annan påse innehåller bara silverfärgade pärlor och en tredje stora granna i nyanser av turkost och grönt. Hon grepar den metallliknande tråden och klipper en lagom längd. För ett halsband eller ett armband eller kanske ett par örhången. Hon trär pärlor på tråden och halsbandet tar form.

– Jag började med egna smycken för fyra år sedan då några kompisar och jag träffades uttryckligen för att pyssla med pärlor och smycken, säger Frida Westerback. Idag är hon nästan proffs på pärlor.

Westerback är projektledare och ungdomsinformator och hon håller i Unginfo i Luckan och leder smyckesworkshoparna som riktar sig till unga.

– Smyckesworkshoparna är ganska populära och ofta är det fullt i gruppen som helst inte ska bestå av fler än 16. Annars hinner jag inte lära, visa och hjälpa deltagar-

na, säger hon och tillägger att det lönar sig att anmäla sig i tid.

Smyckesworkshoparna är inte bara avsedda för flickor.

– Jag har haft pojkar i gruppen och ganska unga kan också lära sig. Bland de yngsta som deltagit i mina kurser finns treåringar. En treåring kan vara häpnadsväckande flink.

Westerbacks smyckesworkshop ordnas oftast i Luckan på Simonsgatan 8.

– Lite beroende på var det finns plats i huset.

Årets sista workshop hålls den 18 december kl. 16–20 och fler blir det under 2008. Ingen avgift uppbärs utan Unginfo hjuder på pärlor och annat material som Frida Westerback köper i hobbybutiker.

Pyssel och knåp med julen som tema ordnas dessutom i julverkstaden den 11 december kl. 16–20 i Luckan.

– Det handlar om mosaikarbete, julkort och annat julpyssel, säger hon.

Foto: Lef Weckström

• Unginfo är en del av verksamheten i Luckan/Verandan och målet är erbjuda meningsfull sysselsättning, handledning och stöd. Man kan boka tid för handledning i studiefrågor, ta del av verksamheten i stödgruppen för unga med ätstörningar eller komma upp för att prata om framtiden. Och Unginfo tar gärna emot förslag och tips till program och evenemang. Man kan ringa eller mejla, 040 765 0150, fridaw@ssc.fi.

Pikkujoulu – snadi joulu vai?

Nyt rupee taas tuleen melkeen joka tuutist juttuu pikkujoulust. Et tartteeks semmost festii ylipäänsä ollenkaa fiiraa, ja jos tarttee ni duuniporukanko kans kimpas, vai oisko järkee ottaa omat muijat ja äijät messiin. Mä päätin tehdä syvähaastatteluu, ettei jäis vaan mun omaks mielipiteeks.

Ruveltii bamlaan yhen taksikuskin kans, et koht on taas kiireet ajat, ku jengi ravaa pikkujoulust toiseen. Se sano, et ihan sama kuin porukka bailaa, kuhan sen ei ite tartte. Se oli kuulemma saanu entises duunimestas niist geimeist tarpeeks. Firma roudas aina koko jengin risteilylle. Eka ilta oli jotenki viel menny, mut sit seuraava aamu oliku ollu pelkkää ajan tappamista, pait-si niil, ku oli viel aamullaki snadis tai litski tukevamma stidissä.

Yks tuttu taas, ku on duunis yhes bulis firmas, funtsas pikkujoulun nimen muuttamista. Niil ku ei maahanmuuttajat hirvaa tulla koko geimeihin, ku ne luulee, et se on joku joulu. Aina tarttee selittää, et se ei oo mikään joulu ollenkaa. Miks ei sen festin nimi vois yhtä hyvin olla vaik kaamosgeimit tai syyskauden päättärit.

Mä luulen, et pikkujoulut on muuttunu siistimmiks, ku mitä ne oli viel jokunen vuosi sitte. Firma oli redi, ku bjuudas safkat ja vinkut. Kannatti kitata. Juhlafilis vaan sluutas viimeistään aamulla, oli kankkunen ja morkkis. Oli tullu sanottuu pomolle suorat sanat, sekstattuu duunikaverii tai tehtyy joku muu surkee moka.

Ku mä olin snadi, festii oli sen verran harvas, et me lossattii mutsin kans, et pikkujoulu oli snadi joulu. Himaan skaffattii kuusenspäädä. Se stondas keskel tupakkapoytää semmoses veduristikos, ja siihen sai ripustaa mutaman koristeen – ihan vaan pari. Kynttilöit ei pantu. Sit oli snadi paku, yks vaan, ja mutsi duunas joulusafkaa. Sen verran, et maistu joulult. Kuusi oli pari päivää eikä ollu välii, vaik neulaset tippu, ku pikkujoulult alko joulusteedaus. Koko hima tartti puleeraa, tamppaa, kuuraa, tuulettaa ja tvettaa. Mä en oo joulusteedausii just harrastanu. Pimees ei kantsi. Keväällä sitte – kai.

Duunis fiirattii pikkujouluu, sekä maikat keskenään et luokis oppilaitten kans. Usein perheet kutsuttii messiin. Pennut esitti ohjelmaa, oli nyyttärit, sjungattii ja fiilikset oli tipe tipe tip tap.

Maikkojen pikkujouluist olis kaveeraamista tuntikausiks. Konsepti oli aina sama. Muijat ja äijät järkkäs ne geimit vuorovuosina. Rima oli korkeella ja yllätykset sen mukasii. Skruudattii pitkän kaavan mukaan, esitetii ohjelmaa, oli sketsii ja musaa. Yks pikkujoulu, ku äijät järkkäs, on erityisesti jääny mieleen. Akkaväki venttas aikansa ja sit dörtsi aukes. Salin väliverho oli kii ja nurkkaan oli duunattu vanhanmallinen tupa. Siel oli kuusi ja siin eldas yks kynttilä. Tuvas oli vaan Jussi ja sen byysat oli sidottu nartsal kii ja se yski karseesti, ku se pluggas lukukirjast stoorii ”Pienen mustan koiran joulu”. Sit se tarjos lautasellisen puuroo. Muita äijii ei näkyny mail halmeilla. Ku puurot oli skruudattu, tsitattii tyhminä ja tsiigattii toisiimme, et tässä tää oli? Sit aukes väliverho. Siel ne stondas, herrat frakit päällä. Jumatsukka! Oli ku Linnan geimit. Pöydät notku safkaa, musa soi ja kynttilät lysas.

Monena vuonna dilkattii lahjat. Etukäteen oli arvottu, kelle lahja tartti skaffaa ja jengi näki vaivaa, ku funtsas sopivaa. Kenkuilla ei ollu tarkotus, snadii vinoiluu ei voinu välttää. Lahjat duunattii usein ite eikä mielikuvituksell ollu rajaa. Mä tein yhdelle duunikaverille pariki kertaa oikeen kakrun kokosen mollamaijan, ku sil oli vaan kundeja. Se anto toiselle mollalle nimeks Edelweis –

se ku oli ja on varmaan vieläki laulumiehi. Väinkin lahja, ku mä ite sain, oli oikee sparkkari. Siin luki, et äidin kielen ohjaajalle. Etupyörän päällä lerppu kuminen kieli, äidin kieli, ja se puols vasemmalle. Mä vedin tuoreeltaan salin ympäri kunniakierroksen ja tietty kurvis rähmälleni. Vaik joku oliku duunannu kunnan musakasetin loppuiltaa varten, joraamiset jäi usein haaveeks, ku ohjelmaa oli paljo.

Jos hyvä mäsis käy, voi viel paritki pikkujoulut sattuu kohalle. Tai voi sitä itekki tehdä jotain asian hyväks, kutsuu muutaman hyvän frendin messiin, bjuudaa mukillisen glögi, järkkää snadisti joulusafkaa ja sjungaa tai ainaki lysnaa joulumusaa. Muuta ei tartte. Joulukrääsää on levitetty pitkin himaa ja pitskul puun oksalla lysaa joulun valot. Sujuu kliffasti toi oikeen joulun venttaaminen. Joulun aika ku muuten menis liian nopeesti ohi.

Raija Tervomaa

• raija.tervomaa@kolombus.fi

Piirros Arto Myyssonen

Netitse neuvolaan

Neuvola-ajan varaamista, siirtämistä ja perumista netin välityksellä kokeillaan Oulunkylän ja Pihlajamäen äitiys- ja lastenneuvoloissa. Palveluun pääsee terveydenhoitajan tekemän rekisteröinnin jälkeen. Myöhemmin asiakkaat päässevät kokeilemaan myös verkkopalvelutunnuksilla toimivaa viestinvaihtotoimintaa, jolla he saavat yhteyden terveydenhoitajaansa. Kyseessä on Helsingin kaupungin ja Helsingin terveyskeskuksen yhteinen sähköisten palvelujen kokeilu, jota on tarkoitus laajentaa myöhemmin kaikkiin Helsingin neuvoloihin.

Viitottua infoa

Viittomakieltä käyttäville helsinkiläisille on tehty tietopaketti kaupungin internetsivuille. Tietoa on sekä suomen- että ruotsinkielisille viittomakielisille. Sivuille linkitetyissä viittomakielisissä videoissa kerrotaan Helsingin päätöksenteosta ja taloudesta. Videolta saa tietoa myös siitä, kuinka kukin asukas voi vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon – muun muassa aloitteita tekemällä ja äänestämällä. Videoissa on lisänä puheesielustus.

- Viittomakielinen materiaali löytyy kaupungin nettisivuilta osoitteesta www.hel.fi/viittomakieli.

Tietoa rakentajalle

Pientalon rakentajille on avattu tietopaketti nettiin osoitteeseen www.hel.fi/rakennanpientalon.

Sivuille on koottu tietoa aina suunnittelusta tontin hankintaan, rakentamiseen, vaadittaviin lupiin, rakennustyön valvontaan ja loppukatselmukseen.

Rakennanpientalon -sivuston tekemiseen ovat osallistuneet Helsingin kaupungin rakennusvalvonta-, kiinteistö-, rakennus- ja kaupunkisuunnitteluvirasto sekä hallintokeskus, kaupunginkirjasto, Helsingin Vesi ja Helsingin Energia.

Lukijakilpailu

Kuva Helsingin kaupunginmuseo / Hugo Sundström

Talvista pääkaupunkia ja helsinkiläisiä lapsia luistinradalla. Missä nämä pääosin 1940-luvulla syntyneet lapset luistelevat noin vuonna 1950?

Vastaukset pyydetään lähettämään 21.12. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info@hel.fi -osoitteeseen. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Viime numerossa kyseltiin kadonnutta kaupunkilaisperinnettä. Kysymyskuvassa oli lakkautetun leffateatterin aula kolmen vuosikymmenen takaa. Kyseessä oli Bio-Bion aula Uudella Ylioppilastalolla.

Tällä kerralla kilpailu osoittautui vaikeaksi, sillä määräaikaan saapuneissa vastauksissa vain viidessä tunnistettiin oikea elokuvateatteri.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Vesa Lappi**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

PalveluInfo

Kirjasto kutsuu ekaluokkalaisia

Kirjasto kutsuu ekaluokkalaisia tutustumiskäynnille. Kaikille ekaluokkalaisten opettajille lähetetään kutsukortteja, jotka on tarkoitettu jaettaviksi oppilaille. Oppilaiden toivotaan tulevan tutustumaan kirjastoon kutsukortti mukanaan. Sitä vastaan saa pienen lahjan.

Kampanjalla halutaan kertoa opintiensä aloittaneille, että kirjasto on paikka, johon lapset ovat tervetulleita. Kirjastossa voi lukea, käyttää tietokonetta, tehdä läksyjä tai hakea tietoa. Siellä on aina myös turvallinen aikuinen, jonka puoleen voi kään-

tyä tarpeen tullen. Tavoitteena on lisäksi, että mahdollisimman moni lapsi hankkisi kirjastokortin.

Kun lapsi tulee kutsukortin kanssa kirjastoon ja näyttää sitä virkailijalle, hän saa lahjaksi iloisen HelMet-repun lukuaarteiden kotiinkuljetusta varten. Repun saa vain kutsukorttia vastaan, ja niitä jaetaan lapsille joulukuun asti.

Vastaava "ekaluokkalaiskampanja" on toteutettu Helsingin kaupungin opetusviraston avustuksella jo lukuisia kertoja. Toteutustapa on hiukan vaihdellut vuosien varrella.

Ulkokentillä luistellaan jo

Ulkokenttien luistelukausi on alkanut Helsingissä. Ensimmäisenä avattiin Oulunkylän tekojäärata. Jäällä on luistelualueet erikseen ilman mailoja ja mailojen kanssa luisteleville. Luistelumaksu aikuisilta kaksi euroa, lapsilta kertamaksu on yksi euro.

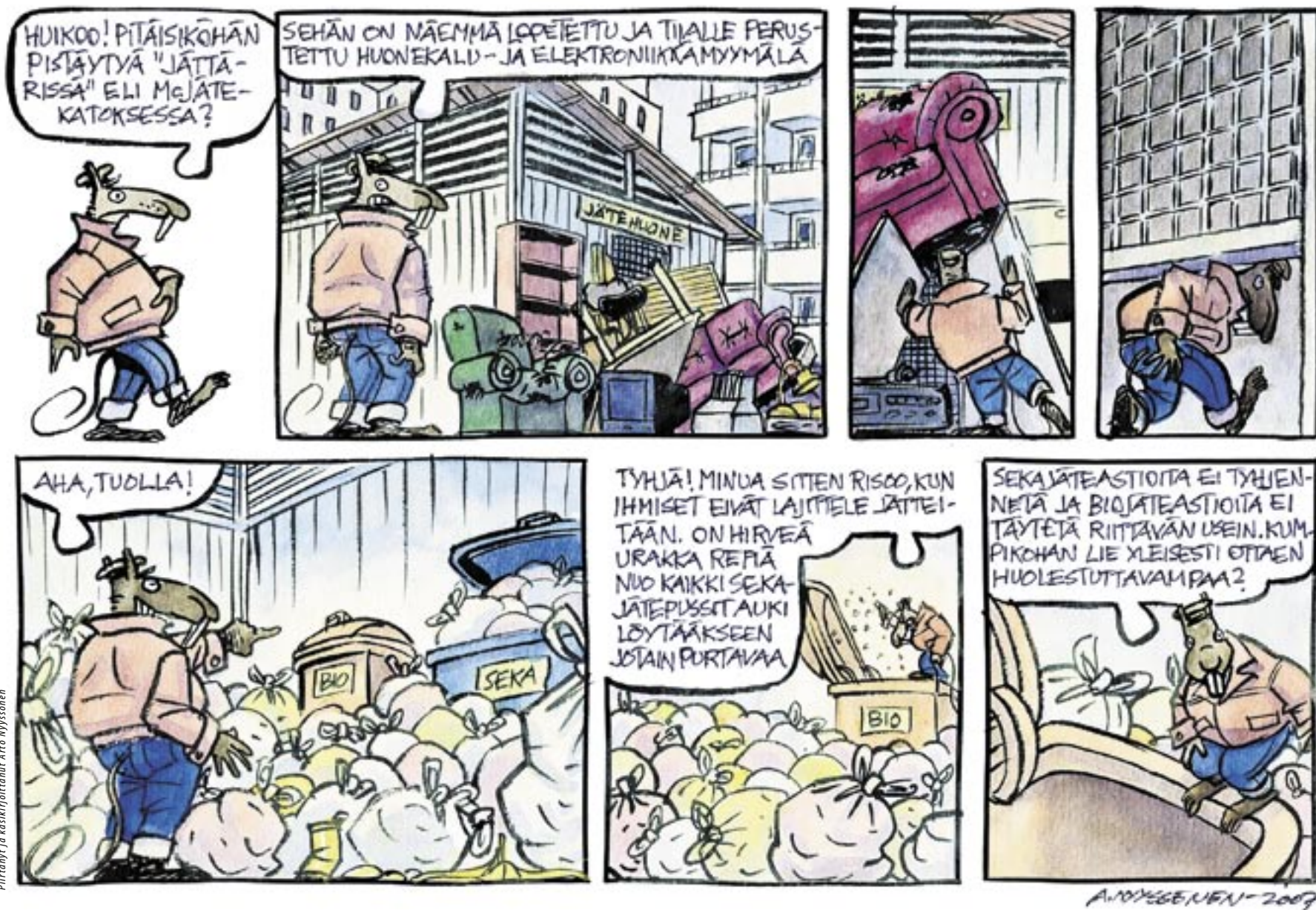
Tekojää sijaitsee Oulunkylän liikuntapuistossa, osoitteessa Käskynhaltijantie 11 ja se on avoinna yleisölle joka päivä. Liikuntapuistoon on hyvät kulkuyhteydet sekä omalla autolla että julkisilla kulkuvälineillä. Asiakkaita varten puistossa on lämmin pukuhuone.

Aukioloajat yleisölle

- ma 8.00–15.00 ja 17.30–19.00
- ti 8.00–15.00
- ke 8.00–15.00
- to 9.00–15.00 ja 16.00–17.30
- pe 8.00–15.00
- la 10.00–13.30 ja 17.30–19.30
- su 10.00–11.30 ja 18.30–22.00

Helsinki tarjoaa tänä talvena luistelijoiden riemuksi kaikkiaan kuusi tekojäärataa. Radat ovat Oulunkylän lisäksi Kaliossa, Käpylässä, Lassilassa sekä Pukimäessä ja Rautatientorilla. Lisätietoja saa www.hel.fi/liv-nettisivuilta.

Rottapoika Stadissa

Piirtänyt ja käsikirjoittanut Arto Nyyssönen

• Arto "Artsi" Nyyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Kuva Päivi Arvonen

Helsinki on Euroopan helmi

Roman Schatz viihtyy Helsingissä. Stadin kundiksi itseään kutsuva kirjailija ja media-alan yrittäjä asuu Kauppatorin kupeessa Skattalla ja esittelee ulkomaisille vierailleen ylpeänä Katajanokan kaunista jugend-arkkitehtuuria ja suomalaisia jäänmurtajia.

Helsinki on juuri sopivan kokoinen pikkukaupunki. Logistiikka toimii ja kaikki palvelut ovat lähes kävelyetäisyydellä. Helsinki on myös kaunis kaupunki, erityisesti rakastan merta ja viihdyn meren rannalla.”

Roman Schatzin rakkaus Helsinkiin ei syttynyt ensikontaktissa. Helsinki otti saksalaismaahanmuuttajan tylästi vastaan vuonna 1986.

”Minulla oli työpaikka, mutta en voinut aloittaa töitä ilman työ-, oleskelu- tai maahantulolupaa. Työ- ja oleskeluluvan saannin ehtona oli maahantulolupa, jota minulle ei voitu myöntää, koska olin jo maassa. Minun piti lainata tyttöystävältäni rahaa ja poistua Suomesta. Hampurin konsulaatista sain maahantuloluvan Suomeen”, Schatz muistelee.

Eurooppalainen identiteetti

Saksalaisessa pikkukaupungissa 47 vuotta sitten syntynyt Roman Schatz sai maaseudusta tarpeekseen nuoruudessaan.

”En tullut Suomeen luonnon takia, en halua punaista tupaa ja perunamaata. Olen urbaani rotta.”

Helsinki on Schatzin mukaan muuttunut parisävyisikymmenessä valtavasti – ja edukseen.

”Pääkaupunkimme on kesällä yksi suuri terassiravintola, hedonistinen, avoin ja kansainvälinen. Helsinki ja Suomi on rentoutunut valtavasti kahdessakymmenessä vuodessa. Tätä kehitystä on mukava seurata.”

Roman Schatzia viehättää myös suomen kieli, jonka hän opetteli ilman kielikursseja ja oppikirjoja.

”Ulkomaalainen aiheuttaa suomalaisessa aina pienen krampptilan, mutta yhteinen kieli yhdistää. Koska opin suomea nopeasti, ihmiset tajusivat, että todellakin haluan olla täällä.”

Kielenopettajaksi Saksassa opiskellut Schatz kommunikoi ja työskentelee suomen ja saksan lisäksi myös englanniksi, ranskaksi ja ruotsiksi.

”Identiteetiltäni olen eurooppalainen. En ole enää saksalainen, eikä minusta koskaan tule suomalaista. Lapsilleni muistutan, että he eivät ole puoliksi saksalaisia ja puoliksi suomalaisia, vaan kokonaan saksalaisia ja kokonaan suomalaisia”, Roman Schatz sanoo.

Valomerkki ja Kaivarin kesäkonsertit

Roman Schatz ei esittely ulkomaisille vierailleen ensimmäisenä klassisia nähtävyyksiä kuten Sibelius-monumenttia, joilla suomalaiset ylpeilevät. Schatzin vieraat pääsevät tutustumaan Katajanokan jugend-arkkitehtuurin lisäksi Uspenskin katedraaliin, Kauppatoriin ja kesällä erityisesti jäänmurtajiin ja Kaivarin kesäkonsertteihin.

”Monet ulkomaalaiset vieraani ovat ihastelleet, miten helsinkiläiset todella osaavat bailata. Ihmiset ovat kiinnostavia, ja etenkin Kaivarin kesäkonsertti kaataa kaikki Suomi-ennakkoluulot.”

Lähes pakollinen ”nähtävyys” Schatzin vieraille on myös ravintoloiden valomerkki.

”Valomerkki on uskomaton ja ainutlaatuinen elämys. Yhtäkkiä näet, missä kunnossa kaikki ovat ja katsot, miten jokainen yrittää bongata seuraa 20 minuutissa”, Schatz kuvailee hyväntahtoisesti hymyillen.

Schatzin Helsingin suosikkilistalle eivät mahdu myöskään Kiasma tai Sanomatalo.

”Negatiivista muutosta Helsingissä ovat rumat, turhat ja kalliit uudet rakennukset.”

Jos Roman Schatz saisi päättää pääkaupunkiseudun tulevaisuudesta, hän lakkauttaisi Vantaan ja Espoon.

”Kolme ja puoli kaupunkia kehäkolmosen sisällä on liikaa. Helsingin pitäisi syödä Espoo, Vantaa ja Kauniainen – säästyisi paljon rahaa ja logistiikka yksinkertaistuisi.”

Kateus ja kylmä talvi

Suomen pitkä talvi on yllättänyt myös Roman Schatzin. ”Luulin, että Suomen talveen tottuu, mutta talven kestäminen tuleekin vuosi vuodelta yhä vaikeammaksi. Työ ja urheilu auttavat jaksamaan”, Schatz sanoo.

Talven lisäksi ongelmia aiheuttaa suomalainen kateus.

”Jos saksalainen näkee naapurillaan uuden auton, hän ryhtyy miettimään keinoja, jolla saisi itselleen samanlaisen. Suomalainen kateus on toisenlaista. Suomalainen ajattelee, ettei muillakaan saa olla sellaista, mitä itsellään ei ole”, Schatz analysoi.

Schatz uskoo Suomen historian vaikuttaneen paljon suomalaiseen kansanluonteeseen.

”Suomi on ollut aina altavastajaan asemassa ja joutunut elämään kulttuurisesti sulkeutuneena. Suomalaisen kulttuuri-identiteetin saavuttamisen ja säilyttämisen vaatima energia aiheuttaa tietynlaista tyylyttä”, hän arvelee.

Talvesta ja tyylydestä huolimatta Schatz antaa pääkaupungillemme loistavan arvonimen.

”Helsinkiä voi hyvin verrata Lissaboniin, Wieniin tai Zürichiin – Helsinki on ehdottomasti yksi Euroopan helmistä!”

Päivi Arvonen